

अथनामदेवकृततीर्थोवलीचंयमंगलारंभः

हा ग्रंथ

लोकहिता करितां

सप्तमंडलीच्या सात्यानें शोधून

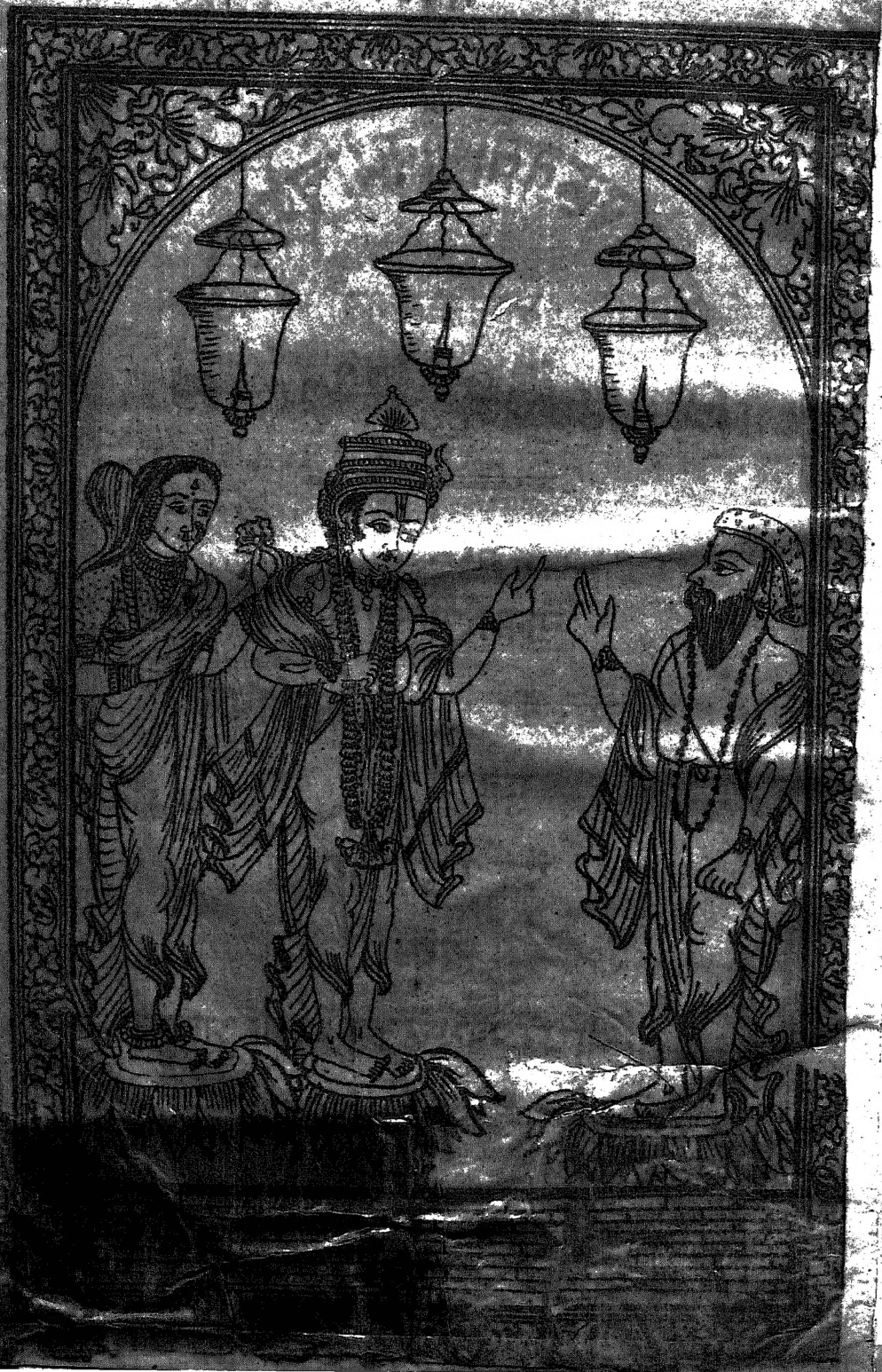
सुकाम पुणे.

पेठ मेहुणपुरा

चेथें:

रावजी श्रीधर गोंधळेकर याणीं आपुले

श्री

तीर्थावळीचे अभंग

प्रारंभः

३५५७१

नामयाचे भेटी ज्ञानदेव आले ॥ लोटांगण घातलें नामदेवें ॥ १ ॥
देउनी आलिंगन प्रीतीच्या पडीभारें ॥ पूजिलें आदरें यथाविधी २
धन्य तो अवसर संतसमागसु ॥ करीतसें संघसु आवडीचा ॥ ३ ॥
नामदेव म्हणे सकळ माझे जीणें ॥ स्वामीच्या दर्शनें धन्य जालों ४
पूर्वे पुण्य माझे फळासि हें आलें ॥ प्रत्यक्ष भेटले पादुरंग ॥ ५ ॥
संसारिं आसक्त माया मोहें रत ॥ तापत्रय संतस जाले जीव ६
ऐसी चापती ताचा करावा उत्थार ॥ चालागीं अवतार तुमचा जगी ॥ ७ ॥
तरीमी एक दीन मूढ मनीहीन ॥ चरणी चार जची संतांचि ॥ ८ ॥
म्हणोनी पंढरिनाथ पाळीतसे मातें ॥ प्रेमजीवन भाते देवोनीया ॥ ९ ॥
आजि हें स्वामीनी पाहीलें कृपादृष्टी ॥ केली करव दृष्टी अनीवार ॥ १० ॥
नामा म्हणे तुमच्या चरणाचा आधार ॥ राहील पैल पार भवनदीच्या ॥ ११ ॥ ॥ १२ ॥ ॥ १३ ॥

अभंग २.

ज्ञानदेव म्हणे तूं भक्त शीरोमणी ॥ जोडिले जन्मोनी केशवचरण ॥ १ ॥
प्रेमसरवगोडी तूजची पावली ॥ वासना मावळली सकळ दृष्टी ॥ २ ॥
धन्य तुझे जन्म धन्य तुझे कळ ॥ धन्य तूजराजळ ॥ ३ ॥
भक्ती प्रेम धन्य साथीलें तुवांसार ॥ केलो पैल देवाघडी ॥ ४ ॥
सणयेक येकांती बैसोनी सहज ॥ अतरीचें बोलीकां हीं ॥ ५ ॥
जीवन्मुक्त ज्ञानी जरी जाले पावन ॥ पतीर्थ भजनन सांडिती ॥ ६ ॥
भक्त शीरोमणी धन्य तूं संसा ॥ एक अवधारी वचन माझे ॥ ७ ॥
भूतळीची तीर्थे पाहाव ॥ सांती ॥ ऐसें आर्त मनीं असे मज ॥ ८ ॥
तुझ्या संगतीचें नि ॥ करव द्यावें ॥ सार्थक करावें संसाराचें ॥ ९ ॥
ऐसी ही उत्कृष्टाव-

मा

(२)

हुतमाझेमनीं ॥ भाग्येजालीमेटीतुजसींआजी ॥ १० ॥ ज्ञानदेव
हणेंपुरवीमनोरथ ॥ करावेमुहूर्तपयाणासी ॥ ११ ॥ ॥ ६३ ॥

अभंग ३.

ऐसेंऐकोनीयांबोलणेंनामावीच्यारीमानसी ॥ ह्मणेकायद्यावेंचा
सीप्रतीवचन ॥ १ ॥ मगविठोबाचेपायआठवीलेमनीं ॥ बोलेअ
मृतवचनीतयाप्रती ॥ २ ॥ सर्वसुरवमजआहेपांडुरंगी ॥ म्हाजा
वेकवणालागींकवणचारयां ॥ ३ ॥ आहिव्यपरत्रमजचाडना
हींसर्वथा ॥ नल गतीपुष्यार्थमुक्तीच्यारी ॥ ४ ॥ रंकहोउनीयांपंद
रीचोदुटा ॥ राखेनदारवंरामहाद्वारी ॥ ५ ॥ यास्तरवाकारणेंश
रीरकवर्तीफोडीले ॥ दुर्जयतोडीलेमायाजाळ ॥ ६ ॥ त्रिभुव-
नीचेंवैभवसांडोनियांदूरी ॥ जालेंसेभीकरीपंदरीचा ॥ ७ ॥ क-
ल्पतरूचीछायाकामधेनूचेदमते ॥ संपूर्णआइतेंसर्वकाम ॥ ८ ॥
वीठोबाचेपाईंकायमजउणें ॥ परीवासनाचीमनेंगिळिलीमाझी
॥ ९ ॥ पाढीलापोरीलाजन्मोनीजयाचा ॥ बीकीलाकायावा-
चामनेंत्यासी ॥ नामाम्हाणेस्वामीवीठोबासीपुसा ॥ आज्ञादेव
लशीरसाधरीनत्याची ॥ ११ ॥

अभंग ४.

ज्ञानदेवम्हाणेमलाभकराज ॥ कळलेंगोच्यगुजसर्वतुझे ॥ १ ॥
धीरआणीचतुरसर्वस्वेंउदार ॥ साजेतुजअधीकारप्रेमभक्ती
॥ २ ॥ धन्यतुंसंसारीभक्तीभावशीळ ॥ साथीलेतु वांकेवळ
मस्तक ॥ ३ ॥ देऊनीआर्लिंगननामाधरीबेलाकडी ॥ पं-
डेरीरीचरणरज ॥ ४ ॥ राऊळाभीतरीचलाजाऊवेगें ॥ अ-
ज्ञामागोंदोघेतीर्थयात्रे ॥ ५ ॥ सत्वरउठोनींआलेस्वामीज
ळी ॥ मस्तकठेविलाचरणावरी ॥ ६ ॥ जीवींचानिजभावो
सांगेज्ञानदेवो ॥ ऐकोनीपंदरीरावोहोसिचले ॥ ७ ॥ म्हणेवृ-
क्षानशीळचिद्रूपकेवळ ॥ बुलात्यनिर्मळस्फटिकजेसा ॥ ८ ॥
महजतीर्थरूपतुंचीनीरनर ॥ असतोहावीचा ॥ नयकीसी

येसूगणेस्वामीबोलिलेतीवरवें ॥ परिसार्थककरावेंयादेहावें ॥ १० ॥
 प्रसंगीनाम्याचिसंगतीस्वरव्यावें ॥ ह्मणोनीज्ञानदेवेंधरिलेच
 रण ॥ ११ ॥ ॥ १२ ॥ अभंग ५.

मगहोसोनीपंदरीनाथपाहेनाम्याकडे ॥ ह्मणोनचलुकेवदेभा
 गणुदे ॥ १ ॥ प्रत्यक्षपरब्रह्ममूर्तीज्ञानेश्वर ॥ करीतसेआदर
 संगतीचा ॥ २ ॥ ऐसेंभाग्यजेणेंसर्वस्वेंसाधावें ॥ तरीचजन्मावें
 विष्णुदासा ॥ ३ ॥ जावेंस्वस्तीक्ष्णमयावेंशीघ्रवत ॥ करावेंस्वही
 तकळलतैसें ॥ ४ ॥ सर्वभावेंआमुचाविसरुनपडावा ॥ लोभअ
 सोंद्याचामजवरी ॥ ५ ॥ परीयेसोज्ञानराजाबोलेजगज्जीवन
 तंतवसर्वज्ञस्वरमुती ॥ ६ ॥ परीएकमागणेंआहेतुजप्रती ॥
 आठवणावितीअसोचावी ॥ ७ ॥ हेंकृपेचेपोसणेंमाझेआवड
 तें ॥ क्षणजीवापरतेंकरीकदा ॥ ८ ॥ परीतुवांसाकडेयातलें
 सर्वथा ॥ दाढलेअवस्थालुदयमाझे ॥ ९ ॥ आरुषसाबडेंनामें
 माझेवेडें ॥ मार्गामार्गेपुढेंसांभाळावें ॥ १० ॥ तानभूकतुवांजा
 णावीजीवीची ॥ मजचिंतायाचीवादेथोर ॥ ११ ॥ मगनामयाचा
 हातधरोनीश्रीपती ॥ देतअसेहानीज्ञानदेवा ॥ १२ ॥ रानीबनीं
 जनींवीसंबसीह्मणी ॥ धाडितोदेखोनीआर्ततुझे ॥ १३ ॥ चर
 णीठेवोनीमाथानीपतेझालेदोघे ॥ आलेचंद्रभागेकेलींस्त्रा
 ने ॥ १४ ॥ पुंडलीकाचेचरणबंदूनियांनामा ॥ उतरलेभीमापै
 र ॥ १५ ॥

अभंग ६.

नीय्यात्रेप्रतीबोळवीलानामा ॥ आलेनीजधामादेवराव ॥ १ ॥
 चरणप्रज्ञाळावथारुक्मादेवीआली ॥ श्रीसुरवन्माहाळीभरोनी
 ॥ २ ॥ तंबतेनीडारलेनयनस्वेदेभीजलेबदन ॥ लुदयझा
 लेपूणैकरुणारसें ॥ ३ ॥ बापकृपेचासागरुस्वखाचास्वरतरु ॥
 आर्तलोभापरुदीनालागीं ॥ ४ ॥ चरणीठेउनीमाथापुसेजगन्माता ॥
 आजोकांअवस्थाविपरीतदेखो ॥ ५ ॥ म्हणोबारतेंजडभारीना
 णच्याधियोगें ॥ दाढलेंउडेगेंविचमाझे ॥ ६ ॥ कवणाचास्वरवें

स्थीरनराहेहेमन ॥ केव्हांडोळांदेखेनप्राणमाझा ॥७॥ इहमि
 अबंधूमायबापसखा ॥ हेनामैमजदेखातेपिलीतेणें ॥ ८ ॥ तोकै
 सामजवीणाराखेलुआपुलाप्राण ॥ हेंचीतादारुणवाटेमज ॥ ९ ॥
 तंवतीमहामाया म्हणोजीयादवराया ॥ झणीतुमच्यानाम्याह-
 णीलोगीशोकमोहेंदुःखझणाभाजीजळे ॥ तेंजीवनत्याजववी
 नामतुमचें ॥ ११ ॥

अभंग ७.

माझेभक्तमजअनुसरलेचितें ॥ त्याहोनीपंरीयंतेमजआणीक
 नाही ॥ १ ॥ व्यक्तीसयेणेंमजतथाचीयेआवडी ॥ युगायुगीप्रौ-
 ढीहेचीमिरवी ॥ २ ॥ त्याचेनीकृतार्थआसेमीपूर्णकाम ॥ तेमाझे
 परमप्राणसखें ॥ ३ ॥ तेमाझेआश्रममीत्यांचाविश्राम ॥ जींहीं
 रूपनामकेलींमज ॥ ४ ॥ मीत्याचासोयरातेमाझेसांगाती ॥ करीं
 त्यासीयेकातीसखगोष्टी ॥ ५ ॥ जीहींतनुमनप्राणलावीलामज
 कडे ॥ मीतयांआवडेजीवाहोनी ॥ ६ ॥ तेमाझेप्राण्याचेअधिकारी
 बीभागी ॥ वैकुंठत्यालागीवसतेंकलें ॥ ७ ॥ त्याचेंगुजगौप्यमीची
 येकजाणें ॥ माझीमेमखुणकळलीतथा ॥ ८ ॥ मनचीसाउलीकरोनी
 यामातें ॥ भोगितीआतांतेसर्वसख ॥ ९ ॥ आपुलीयाचीकीपेंवी
 राजेगभस्ती ॥ परीकीणेंनहोतीआनजेवी ॥ १० ॥ तैसेमाझेदास
 मजमाजीउदास ॥ असतीसमरसदुजेनवीन ॥ ११ ॥ मीतोभक्तरू-
 पभक्तमाझेस्वरूप ॥ मभाआणीदीपजयापरी ॥ १२ ॥ हेरकणअ-
 तुमवीजाणतीतेज्ञानी ॥ ज्यानाहींआयणीकासयाची ॥ १३ ॥ त्या
 चीयेचरणीचेरजरमाझेनामे ॥ जेसांडीलेरजतमेंसलशीळ ॥ १४
 ॥ त्याचेभेटीलागींहृदयमाझेकळवळे ॥ कैंदेखेनडोळेनिवतीमा-
 जे ॥ १५ ॥

अभंग ८.

तंवतेआवडतेभक्तअंतरंगआपुलें ॥ देवेंबोलावीलेंयेकांतासी ॥ १ ॥
 झणेत्यातात्यापरतेंयजवतेंयजवते ॥ अणेंयजवतेंयजवते ॥ २ ॥

त्यादेखतांची दृष्टी माझे मन नीचे ॥ वाटे त्या घालावे ह्दया माझी ॥
 ३ ॥ त्याचे निलोभें मन माझे मोहीले ॥ अखंड राहीले त्याचे पाशी ॥ ४
 मज परतें दर्जे नेणें तो नामा ॥ भित्त माझा मेमा पडिये त्यासी ॥ ५ ॥
 मी मक्त काज केवारी क्षणाविता वाटे लाज ॥ परी म्यांना ही काज केले
 त्याचें ॥ ६ ॥ धर्म अर्थ काम त्यांना ही दीधले ॥ जन्मोनी बांधले सेवा रु
 णी ॥ ७ ॥ तेणें आपुलें नीज पुरुषार्थ जिंकीला संसार ॥ केला मरम-
 त्सर देश धडी ॥ ८ ॥ लोभ दंबदूर माया मोह वैरी ॥ घातलें तो डरीका
 मक्रोध ॥ ९ ॥ तो नमनीं आणी का देवान करी त्याची सेवा ॥ मज पु
 रता वीसावाना ही त्यासी ॥ १० ॥ ते मागीरीण ले असतील को माइ
 ले ॥ सख दुःख आपुलें सांगे लकवणा ॥ ११ ॥ त्याची याजीवी चें मी
 ची जाणें सर्व ॥ ह्या माझा अनुभव आहे त्यासी ॥ १२ ॥ ते माझे आव
 ड ते दास अंतरंग ॥ त्या जीला सर्व संग मजची लागीं ॥ १३ ॥ देखोनी ते
 आवडी अभिप्राय वारलें ॥ सपेमें हाटले सकळ भक्त ॥ १४ ॥ परी सा
 भागवत आनंदें मानत ॥ लोलांगणी येत गरुडा परी ॥ १५ ॥ ॥

अध्याय ९.

ऐसें सख रूप दोघें चालता ती मागीं ॥ परी चित्त पांडुरंगीं ना पथाचें ॥
 १ ॥ क्षणक्षणा वास परतो नी पाहे ॥ वीचोगन साहे पंढरीचा रूप
 कोंगा केवरी राजा बोलवीलें मातें ॥ नयेसी चसांगा तें सांभाळीत ॥ ३
 चिंता तुरथोर पडीलें ये परजनीं ॥ नदीसे माझे कोणी जीव लग्ना ॥ ४
 ॥ फूटोनी हृदय होती दोनी भाग ॥ बहु तडहेग वारता ती ॥ ५ ॥ तूं
 माजी जननी तूं माझा जनीता ॥ तूं बंधू चुलता पंढरी राया ॥ ६ ॥
 तूं बिंदु मित्र तूं ची गण गोत ॥ तूं ची कूळ देव त आवडते ॥ ७ ॥ तूं
 माझे वृत्त तूं ची माझे तीर्थ ॥ तूं ची धर्म अर्थ काम देवा ॥ ८ ॥ तूं
 ची शान चक्षु तूं ची माझा लक्ष ॥ तूं ची माझा साक्ष स्वभावासी ॥ ९ ॥
 चकील दी केहे माझे बोलणें ॥ तूज वाचूनी जाणें कवण दुजा ॥ १०
 ॥ नामाक्षणे आपुले अनाथा सांभाळी ॥ घेऊनी हृदय कमळीं राहे
 त्या ॥ ११ ॥ ॥ १२ ॥ ॥ १३ ॥ ॥ १४ ॥ ॥ १५ ॥

ज्ञानदेयमूणेपरियेसाविष्णुदासा ॥ तूंससंतोषापात्रहोसी ॥
 १॥ प्रेमाचाजीव्हाळातूझ्यातूदयींआला ॥ तूंकावेळोवेळा
 खंतीकरिशी ॥ २ ॥ बीचारीसावधहोऊनीभक्तराजा ॥ सुखानं
 दूतुझातुजचाजवळी ॥ ३ ॥ मीनेणेंज्ञानगतीनेणोयोगयुक्ती
 ॥ नदेखेवीआंतीगेकेवीण ॥ ४ ॥ सर्वभावेंमजतेचीरूपआवडे
 जेंपुंडलीकापुढें३ मेंअसे ॥ ५ ॥ तोमाझावितुलुदावीहृष्टीमरी
 आसमीनकरींआणीकाची ॥ ६ ॥ व्यापकुर्वितुलुआहेसर्वदे
 शीं ॥ जरीसांडोनीयांपाहासीमेदुखयू ॥ ७ ॥ तोनाहीऐसाळा
 वउरलाअसेकवण ॥ सर्वत्रसंपूर्णगगनजैसे ८ कायावाचास-
 नेंमजतोचीव्हावा ॥ गीतीगातांजीवासुखवाटे ॥ ९ ॥ ऐकावा
 प्रवणीपाहावातोचीनयनी ॥ १० ॥ नवजावाजवळोनीदूरकोडे ॥
 जेअक्षरअव्यक्तदेशकाळरतही ॥ ज्ञानीउपासीतसोहभावें
 ॥ ११ ॥ सर्वेइंद्रियांसहीतजाचरुनीचित्त ॥ भोगीतीअहेतुनि-
 त्यसुख ॥ १२ ॥ सर्वसुखमजआहेत्याच्यापाई ॥ आणिकाच्या
 वाहीनपडेकदां ॥ १३ ॥ तेथेंमाझेमनरंगलेसेभावें ॥ सुखयेणें
 जीवेंदेखिलेंडोळां ॥ १४ ॥ सर्वगतसंपूर्णसर्वकाळआसणें ॥ हो
 णेआणीजाणेंनाहींजया ॥ १५ ॥ तैतुजमाझारीतूंतयाभी
 री ॥ अनुभवानिर्धारींहेउनीमनां ॥ १६ ॥ नमनींनमनींलटिकी
 हेकाहाणी ॥ जकधसवांचोनीचातकजैसा ॥ १७ ॥ तैसेंमाझेम
 नस्मारेरात्रंदिवस ॥ पंदरीनीवासजीवनमाझे ॥ १८ ॥ ऐसेंदे
 नीबोलणेंमूणेज्ञानदेवो ॥ धन्यतूझाभावोयेकबोध ॥ १९ ॥
 माझूणेमाझासुखाचावीसावा ॥ आवडेयाजीवापंदरीस
 २० ॥ ॥ २१ ॥ अध्याय ११.

भक्तभगवंतबहुसालऐकीले ॥ बहुहोऊनीगेलेहोतापु
 परीनामयाचेंबोलणेंनव्हेहेंकबोल ॥ हारसअदुतनीरोप
 हेंसुखविआंतीनाहीहोकल्यांती ॥ बीचारावेंसंतीदरार

होतु शास्त्रवक्तेवित्पत्नीचेमाथें ॥ होतुं बहुश्रुतबुद्धीवंत ॥ ४ ॥
 होतुं कर्मनीष्टवीधीचेउद्भट ॥ होतुसर्वत्रैष्ठपूज्यलोका ॥ ५ ॥ हो
 तुंकळावंत कवित्वकुशळ ॥ होतुकावाचाळचतुरतेचे ॥ ६ ॥ हो
 तुकापाठकहोतुकासाधक ॥ होतुकावाचकग्रंथाकार ॥ ७ ॥ होतु
 आत्मज्ञानीहोतुनीजध्यानी ॥ होतुवज्जासनीबैसकेचे ॥ ८ ॥ हो
 तुयोगयुक्तहोतुजीवनमक्त ॥ होतुकावीरक्तसर्वसंगां ॥ ९ ॥ ऐ
 सेहोतुकासमान्यसंपन्नसर्वज्ञ ॥ परीमीनमनीतुजवीणविष्ण
 दासा ॥ १० ॥ हेरकणजाणतायेकपंदरीरावो ॥ रुक्मादेवीनाहो
 श्रीवीठुलु ॥ ११ ॥ अभाग १२.

ऐसेनित्यानंदभरीतकमीतातीमार्गे ॥ तृदयींतोअनूरागआव
 डीचा ॥ १ ॥ प्रेमेंवोसंडीतकरितीस्वहीतगोष्टी ॥ दावीतीकसो
 ठीअनुभवार्ची ॥ २ ॥ व्यापतेंसरववृष्टीहोतसेअनीवार ॥ ब्र
 म्हरसपुरवोसंडन ॥ ३ ॥ ज्ञानदेवम्हणोपरीयेसीनामथा ॥ अ
 हेतआत्मयाप्रेममूर्ती ॥ ४ ॥ भक्तिभाव्यतुवाजोडीलेअवीना
 श ॥ सांगपांसेविलासमार्गल्याचा ॥ ५ ॥ कैसातोसाधावासांगे
 मजनवीधी ॥ कैसीमनबुद्धीसत्त्वशीळ ॥ ६ ॥ कैसानिर्विकारध्या
 नाचाप्रकार ॥ हासर्ववीच्यारसांगेमज ॥ ७ ॥ कैसेतेंभवणकैसे
 तेंमनन ॥ कैसेतेंनीजध्यासनरुहहोय ॥ ८ ॥ कवणतेभक्तीक
 वणतेधृती ॥ कवणतेविभ्रांतीदावीमज ॥ ९ ॥ बहुउत्कंडीतया
 स्फुटाकारणें ॥ तेंमजपारणेंकरवीआजी ॥ १० ॥ सांगोहाअनुभ
 वोसाधनउपायो ॥ वीनवीज्ञानदेवोनामथासी ॥ ११ ॥ ७९ ॥

अभाग १३.

परिसोनातेगोष्टीघालीचरणामीठी ॥ दाटलेंसेकंडींसद्गदीत
 ॥ १ ॥ कृपेचेपोसणेंमीपंदरीरायाचें ॥ येवढेभाग्यकेंचेंजाणी
 वेचेंमज ॥ २ ॥ नव्हेबहुश्रुतनव्हेज्ञानशीळ ॥ दासमीहुबुडवे
 णावाचा ॥ ३ ॥ नेणेतेंनेणेतेंकोहीचमीनेणतें ॥ म्हणोनादेवेंतु
 मतेनीरवीलें ॥ ४ ॥ येतांजाताहातदिधळातुमचाकरी ॥ धातले

अभारीमायबापें ॥ ५ ॥ आतां त्याचेनी कृपा वसेथ ईल बाचे
सरीसैं ॥ केलेकांहीं तैसें नीवेदीन, मानुस देखणें करीजे अनंतेजे
तैसें ज्ञान माझे स्वामी प्रती ॥ ७ ॥ कल्पतरूचाच कृपणाचे हारी
कांदें ज्यामाकी थोरी काम धेनु ॥ ८ ॥ तेसी तुमचीयाच्या मजदीना
प्रती ॥ नकळे काळगती समर्थाची ॥ ९ ॥ मातेचीयास्नेहेबाळक
बोवडें ॥ खेळवीलाडेकोडेने पोलाजो ॥ १० ॥ नामा म्हणे ऐसें तु
ही माझे कोतुक ॥ करुनी सरखें सरव बाढवीता ॥ ११ ॥ ॥ ६५ ॥

अभंग १४.

ज्ञान देव म्हणे शंका न धरीजे मनी ॥ दृष्टी दजे पणी न देवावी ॥
१ ॥ सरखें सरव आवें अनुभवोनी अनुभव आवें ॥ आहे तें आघवें
ब्रह्मरूप ॥ २ ॥ त्या सरवाचा अनुभवूकरी सरवरूपा ॥ सरव
रूपाच्या दीपाना मदेवा ॥ ३ ॥ सरवाची येता टीं सरखी वोगरी ॥
तुमी होईल थोरी क्षधातुरा ॥ ४ ॥ पंढरी रायाचा तूं प्रेम भांडारी
आशा पूर्ण करी मज याचकाची ॥ ५ ॥ विश्रांती सोपावतूंची
विष्णु दासा ॥ हामज भरवसा आहे तुझा ॥ ६ ॥ म्हणोनी हा सं
युधरिलो योर आशा ॥ झुणी होसी उदासा भक्तराया ॥ ७ ॥ सिं
धू होनी खोल सरस वृक्षे बोल ॥ आनंदाची बोलना तनवी ॥ ८
तेमज सादर ऐकवीं सत्वर ॥ श्रवण क्षधातुर जाले माझे ॥ जाणी
वनेणी वतरी चशो भेसवी ॥ जरी होथ आयुसी ववे राग्याचा ॥ १०
॥ ज्ञान देव म्हणे तूं भक्त अंतरंग ॥ नलगे तुज मांगवहु शने
॥ ११ ॥

अभंग १५.

ऐसी ऐकोनी उत्तरें प्रेमा आला पोटी ॥ म्हणे बोलावी ते गोष्टी अ
नुभवची ॥ १ ॥ येर कर्म धर्म सर्व ही पाल्हाळ ॥ अमूची केवळ जा
णीवेचा ॥ २ ॥ ऐसा संत भोटी विरळा भाग्ययोगी ॥ जो अथिलवे
॥ म्यस प्रेमकुं ॥ ३ ॥ भजनात या नाववाटे मज गोरु ॥ येर तेक
बाडयेणें वीण ॥ ४ ॥ नमन तेन मृता न देखे गुण दोष ॥ अंतरी
प्रकाश आनंदाचा ॥ ५ ॥ येर ते दोष्टी कजाणावी मायावी ॥ वि

आसमीजीवीनधरींल्यान्वा ॥ ६॥ ध्यानतयानावधिर्विकारनीके,
जेविस्वीमाइयादेखेवीरोवासी ॥ ७॥ अखंडतदयांतेचीआठ
वण ॥ साजीरेसमचरणचीदेवरी ॥ ८॥ नादींउद्यजेसेआसक्त
हरण ॥ जायवीसरोनदेहभाय ॥ ९॥ यापरीतलीनददराखेमन,
यानावेअवणआवडीचे ॥ १०॥ वेवसाईचिंतैठनीरुपण ॥
जामाचेंचीतनसर्वकाळ ॥ ११॥ यापरीअखंडस्वहीतवीचार
ण ॥ करीजेतेमननसलशीळ ॥ १२॥ परपुरुषीजेसीआसक्तव्य
मिच्यारीणी ॥ नलगेतीच्यामनींकामधाम ॥ १३॥ कीरकीभुक्कु मरी
दिवेजेसेअनुसंधान ॥ नीकेनिजध्यासनयेकवीध ॥ १४॥ सर्वभा
वेंयेकविबुद्धचीध्याये ॥ सर्वाभूतीपाहेरूपत्याचें ॥ सर्वोहोनीनी
राळारजतमावेआळा ॥ भोगीमेमकळातेचीभक्ती ॥ सत्वाचासक्त
भद्रअसंगयेकहु ॥ वैराग्यउद्भूयेकनिष्ठ ॥ १७॥ प्रारब्धाचाभो
गीनेपोदेहसुती ॥ अखंडतेधनीनिर्विकार ॥ १८॥ निर्वासना
मर्चनीजलाभिसंपूर्ण ॥ नेपोस्वरूपज्ञानकल्याचे ॥ २०॥ अनुरा सं
गेगेविंदूगाईजेएकांती ॥ यापरतीविश्रोतीआणीकनाही ॥ २१
तरीकायावाचामनेहामाझाअनुभव,सांगितलासर्वआवडीचा ॥ २२
नामाहणोहेंजीबोलवीलेंतणे ॥ उदारसर्वज्ञेपांडूरंगें ॥ २३॥ ही

अभंग १६.

पश्चिमेप्रभासआदीकरोनीद्वारका ॥ पाहिल्यासकळीकामोक्ष
पुन्हा ॥ १॥ पंथीपावोनतीर्थेकरोनीसकळीके ॥ अहाळहीपा
तकेवासनेची ॥ २॥ परीपदरीचेप्रेमनामधाचेजीवी ॥ माउली
आठवीपांडुरंग ॥ ३॥ जीवभुक्तदोन्हीभक्तआणीज्ञानी ॥ प
रतोनीतेथोनीयेतातीसार्गी ॥ दुषाक्रांतवनींहोतसेपीडणी,
पडोलाचिंतावनीजीवनास्वामी ॥ ४॥ तंवदृष्टीयेकदूदेखीला
अवचीता ॥ उदकतेथेंपाहतांनलगेअंतु ॥ ५॥ कवणेपरीयेथेंक
सूरीघवणी ॥ प्राणसंतपणीवाचवावे ॥ ६॥ मगत्यानाम्याप्र
तीबोलेज्ञानदेवमजयेकउपावसाध्यअसे ॥ ७॥ लघमीचें

सायवकरुनीतेभवसरी ॥ उतरुनीभीतराघेतलेंजीवन ॥ ९ ॥
 घेउनीउदकनीघालाबाहेरी ॥ मगहाणेअवधारीनामदेवा ॥ १० ॥
 आणोनीजीवनदेईततुझ्याहाती ॥ नदीसेअसुगतीआणी
 ककाही ॥ ११ ॥ पडील्यासंकटीवीव्यारावेमनी ॥ सांडावीआय
 णीआभिमानाची ॥ १२ ॥ आत्मातोविठ्ठलुसर्वनीरंतरा ॥ नीरोप
 देझडकरीउशीरजाला ॥ १३ ॥ आत्मातोविठ्ठलुअसतांसर्वदेही,
 माझीकायनाहीचिंतात्यासी ॥ १४ ॥ नामाम्हेणधीरकरावानावे
 क ॥ दावीनकचतूकस्वामीजवळी ॥ १५ ॥ ॥ ४४ ॥

अर्भाग १७.

मगलाउनायानेत्रभिर्यासपेंलकेला, लहदयीआठवीलाकेशीराज १
 रश्मित्रबंधूसोयराजननीजनकू ॥ नेणेमीआणिकूतुजवांचो
 नी ॥ २ ॥ येईपंदरीरायामजलागीधावतु ॥ झणीपाहसीअंतुह
 पालुवा ॥ ३ ॥ तुझीयेमूर्तीचीबहुखंतीवाटली ॥ आसवेव्हाट
 लीनेत्रकमळी ॥ ४ ॥ धरोनीधीरजीवाफोकारीतोधावा ॥ येमा
 झ्याकेशवामायबापा ॥ ५ ॥ कायावाचामनेनटलेंचरणासी ॥
 तोमीशरणआणीकासीजाउंकवणा ॥ ६ ॥ जन्मोनीपोषणातु
 झाचीझपाती ॥ मजमोकळीतांअंतीलाजकवणा ॥ ७ ॥ अना
 थाकेशरीनामाचीआयणी ॥ वर्णजिपुराणीकीतीझी ॥ ८ ॥ ते
 कायरुटीकेकरीसीलुआजीआजुनीतुजमाजीकरुणानये ॥ ९ ॥
 गजेंद्राकारणेंजावेगीधावणें ॥ केलेतुवाकवणेंकळवळोनी ॥ १० ॥
 द्रौपदीचेआकांतीयेसीसोडवणें ॥ तेमजकारणेविसरलासी ॥ ११ ॥
 येतानोरवीलेंज्ञानदेवाप्रती ॥ दिल्हात्याचेहातींहातमाझा ॥ १२ ॥
 तोतुकेसामजलागींकरिसीलुदाम ॥ धांवकासावीसथोरझा
 लों ॥ १३ ॥ सर्वसावेतुंमजलागींलोमापर ॥ मीतुझाडिंगरआ
 वडला ॥ १४ ॥ नामाम्हेणहोलेजालेंपिसुणाने ॥ नकरीमजदी
 नाचेंआखेरणा ॥ १५ ॥ अर्भाग १८.

तवनीजभूवनीधूवेकुंठांकरवेपंदरीनाथ ॥ नित्यजीवींआतंनिज

महाचे ॥१॥ कृपेचा वोरस होता देवापोटी ॥ तेची करी गोष्टी रु
कमाईसी ॥ २ ॥ म्हणे सेममा झाना माया वायक वेळे ॥ मग
मी जीव वेगळे जाऊन दी ॥ ३ ॥ आजि माझा डावा कां बोलवतो
लोचन ॥ करीत से स्फुरण वाम बाहु ॥ ४ ॥ उद्देग उडसर्ग वातता
ती जीवा ॥ कोण्या जीव लगा जीवा जाले कष्ट ॥ ५ ॥ वाजतां वारा
नला गा वारा जसा ॥ माझ्या विष्णु दासा भावी कासी ॥ ६ ॥ वादे
तान धूक जाली लापीडणी ॥ तरीच माझ्या मनी ऐसी दशा ॥ तं
तो विश्वमाता विचारी नावेक ॥ तंव अवची ताशोक पडिला कानीं
॥ म्हणे तुषां कांतना मा करीत से धांवा ॥ वेगी जाऊनी देवासां भाळा
वे ॥ ९ ॥ तव गडमडीत फूप उदकें बोसंडला ॥ कल्यांती स्वबळला
सिंधू जैसा ॥ १० ॥ तंव तो आते बंधू ऐकोनी उच्छंकावचन ॥ मना
चेनी मन वेगू केला ॥ ११ ॥ तें देखोनी ज्ञान देव म्हणे झाले अपि व
व ॥ कैसा चरणीया देव केला येणें ॥ १२ ॥ सावध करोनी दिल्लें आलिं
गन ॥ जीवेनी बलीण उतरिलें ॥ १३ ॥ तव येरें चरणा वरी ठेविचेला
माया ॥ म्हणे आहें चिंता विठोबासी ॥ नामा म्हणे माझे बहुल डेपु-
रवीले ॥ १४ ॥ देखेन पाउले वीदेवरी ॥ १५ ॥ ॥ १६ ॥ ॥ १७ ॥

अभंग १९.

योगी परम ध्यानी बैसली या जाणा ॥ कांहीं यावे मनाविश्वांती तुप
जे ॥ १ ॥ तुजवीण दुसरे कांहीं चना ठावे ॥ लागली तुझी सर्वे विष्णु
दासा ॥ २ ॥ कवण कुळीं तुज नमलासी नाग्या ॥ केशव परमात्मा तु-
ज जवळी ॥ ३ ॥ येतु वसेवनी वत्स असे घरी ॥ चित्त तया वरी ठेऊ
नीचरे ॥ ते तया देखोनी संतोषली मनी ॥ तैसा तुझा गुणी बोल्ला
वलों ॥ ४ ॥ तीर्थ यात्रे जाणे नलगे कांहीं कारणें ॥ ऐकोनी तुझे गा
णे सरस्व रूप ॥ ५ ॥ वेडा वल्या श्रुती शास्त्रें आणी पुराणें ॥ योगी
यांची ध्यानें विसर्जिली ॥ ६ ॥ तुझे प्रेम सोडावे आणी मन कोठें
जावें ॥ जावोनी यां पाहावें काय तेथें ॥ ७ ॥ समाधी सोडला ब्रह्म
सर्वराग्य ॥ ते तुवां आह्मालागीं आणी घेले ॥ ८ ॥ ऋषी गणगंधर्व

ब्रह्मादीकसर्व ॥ लक्ष्मीतातीवाचअस्सुपाचा ॥१०॥ तोतुवांआसा
सभुरखडभाकेला ॥ चरणासीलागलाज्ञानदेव ॥११॥ ॥ ७ ॥

अभंग २०

तीर्थेकरोनीयांनामापंदरीयेआला ॥ जीवलगाभेटलावीठोबा
सी ॥१॥ सद्गदीतकंडवोसंडलानयनी ॥ घातलीलोळणीचर
णावरी ॥२॥ ह्मणेशीणलोपंदरिराधापाहेरुपादही ॥ थोरसा
लोहिंपुरीतुजवीण ॥३॥ अज्ञानाचाभागहोतामाझेमनी ॥
हिंडविलोह्मणोनीदातोदारी ॥४॥ परीपंदरीचेरुखपाहतांको
रिवाटे ॥ स्वप्नीहीपरीकोठेनदेखेची ॥५॥ उदंडातीर्थीचीऐ-
कोजायमोदी ॥ चित्तमाझेवोदीचंद्रभागे ॥६॥ म्हणोनीचर-
णाचीठाकोनीसारली ॥ आलोंमजसांभाळीमायबापा ॥७॥
तयादेवाचीवासनपाहातोमासेनयन ॥ नकरतीपूजनकरसा
चें ॥८॥ तेणेंपंथेंमाझेनचलतीचरण ॥ नाथकतीप्रवणकी-
तीत्याची ॥९॥ कटींतरीजेणेंकरनाहींठेविले ॥ नदेखेपाउले
वीदेवरी ॥ त्यानेम्हणतादेवलाजेमाजेमन ॥ तेकष्टदास्सुपाक
चणासांसु ॥११॥ कुंचेगरुडठकेनदेखेपताका ॥ त्यादेवाचीसां
कावाटेथोर ॥१२॥ त्याचेगावीनाहींवेणवाचाभेळु ॥ नदेखे
रुकाळुहरीकथेंचा ॥१३॥ हेजेथेंनदेखेंतेथेंसंतीवाटेजीवीं ॥
तेवेळींआठवीरुसतूसें ॥१४॥ इष्टमित्रबंधूतूंकूळदेवता ॥ ना
माम्हुणेआवडताप्राणमाझा ॥१५॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग २१.

मगदेवाचह्मणेनाम्याखंतीवाटेमाझ्याजीवी ॥ भिद्रालागेनय
नीपाहातांवाट ॥१॥ तुजवीणउदसवाटेहीपंदरी ॥ नपडेस
णभरीविसरतूझा ॥२॥ डोळीचावेगळानवजेकोठेंदूरी ॥ ची
त्तमजवरीठेऊनीराहे ॥३॥ तुजमाझीसर्वेंमजतूझीओवडी,
गुळासीनसोडीगोडीजेशी ॥४॥ तैसेतुम्हीआम्हायेकमेकामा

॥ १॥ चिन्त्यारीतांसहजादुर्जेनाही ॥ ५ ॥ येतयाजातयापुसेतु
 द्योगोष्टी ॥ म्हणेमाझेनामेदहीपडिलेहोते ॥ ६ ॥ वाढेतानमू
 कपीडिल्याल्याजाणेकोण ॥ येकामजवीणगुंजल्याचे ॥ ७ ॥ रा-
 मंदिबसखेदूकस्त्रीआपुल्याजीवा ॥ असेलमाझाधांवाफो
 करीत ॥ ८ ॥ ॥ मजवीणकोणाचीयेसाउलीयेबैसे
 ल ॥ कोणत्यापुसेलशीणभारु ॥ ९ ॥ संतापेंसांगेशीणहेमंज
 वीण ॥ कंठीधरीलाप्राणमजलागोनी ॥ १० ॥ धरोनीहनुवटी
 दील्लेआलिंगन ॥ कुर्वाळीनीवदननेत्रपुशी ॥ ११ ॥ मगका-
 दोनीकंटीच्यासुमनतुळशीमाळा ॥ घातलीयागळानामया
 च्या ॥ १२ ॥ सर्वांगसुंदरपाहेकृपादृष्टी ॥ पुसेजीवींचीगो-
 ष्ठीकृपासिंधू ॥ १३ ॥ निवृत्तीज्ञानेश्वरसायानखेचर ॥ नरहरी
 सोनारआदीकरोनी ॥ १४ ॥ समस्तभक्तमीळोनीलोटांगणीयेती
 मालिंगनदेतीनामयासी ॥ १५ ॥ अनिवारसुमनेवर्षीतीसरवर,
 गगनीजयजयकारशब्दहोती ॥ १६ ॥ ऋषीगणगंधर्वमीळोनी
 सकळीक ॥ येतीदृष्टीसरवध्यावयासी ॥ १७ ॥ तंचरुक्माईआर
 तिघेऊनीआलीवेगें ॥ वोंवाळीलेदोघेदेवभक्त ॥ १८ ॥ कवतुके
 नाम्याचीधरिलीहनुवटी ॥ पाहेकृपादृष्टीघडिघेघडिये ॥ १९ ॥

अमंग २२

मगकेशवम्हणेनाम्याधन्यतुजफावलें ॥ बरवेंतुवांकेलेंआत्म
 दात ॥ १ ॥ पुण्यपावनतीर्थेपाहिलीसकळीक ॥ प्रसाळीलीपा
 तकेवासनेची ॥ २ ॥ धन्यतुवांकेलेंजन्मोनीसार्थक ॥ शोकमोह
 दुःखनीवारीलें ॥ ३ ॥ तीर्थयात्राफळवयासंपूर्ण ॥ करींकाउ
 पापनविधीयुक्त ॥ ४ ॥ केलीयाकष्टाचेहोईलसार्थक ॥ सांगेन
 तेरेकवचनमाझे ॥ ५ ॥ महासुक्तीक्षेत्रवेकुंठभूमीवरी ॥ विख्या
 तपंढरीभूवेकुंठ ॥ येकसीतअन्नदीजेहीजमुखी ॥ राहेसदासु
 खीकल्पवरी ॥ ७ ॥ क्षेत्रवासीभावेपूजावेब्राह्मण ॥ षड्समोज
 नघावेंत्यासी ॥ ८ ॥ सुगंधचंदनसगनतळशीमाळा ॥ समर्थी

तांबूलासदृशणा ॥ ९ ॥ ऐसें बोलोनीयांना माधरीचे लाकरीं ॥ राउठ
भीतरी घेउनीगेला ॥ १० ॥ मगरुक्माईसीसांगेवैकुंठींचाराणा ॥ आ
जीआराधनानामयाचो ॥ ११ ॥

अभंग २३.

तंव तेजगन्मा ताम्हणे जीरुपावंता ॥ कर्ता करवी ताकोणयाचा
हातुमचा दास आहें अंतरंग ॥ कायचा उद्देग करणें असे ॥ २ ॥ स
वैराग्याचा लागे चालवणें ॥ ऋणवैकेलें येणें जन्मोजन्मी ॥ ३ ॥
तुलापर तेथे सीजीबलगसोयरे ॥ कोण आहें दुसरें सोभापर
दृढचरणधरोनीराहाला अंतरी ॥ जालासे अधिकारी सर्व स्वा
चा ॥ ५ ॥ जन्मोनीयां येणें जोडीलें जें कांहीं ॥ तितुके तुमचा पा
ईनिसे पिलें ॥ ६ ॥ म्हणोनीयाचें कोड करावें परी पूर्ण ॥ व्हावें उची
णें ऋणत्याचें ॥ ७ ॥ पाय बापें याचा सखे जीबलगे सांडोनी तु
मच्या संगें धरीलें स्वरु ॥ ८ ॥ म्हणोनीयाचे हीत लागे वीच्या रावे
उचीत करावें देव राया ॥ ९ ॥ आपुल्या दासाचा सखम सोडला ॥
करावा गोपाळा ब्रीद तुमचें ॥ १० ॥ रुक्माई म्हणो हा भाग्यवंत ना
मा ॥ नरुळे याचा प्रेमानिखनवा ॥ ११ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग २४.

आतां जावें वेगाना मया घेऊनी ॥ सांगावी आवतणी ब्राम्हणासी स
कळकामपूर्ण असती तुमच्या पाई ॥ वीचारावें कांहीं नलगे देवा
कायकाय नलाभे तुमच्या कृपा दृष्टी ॥ सदास्वरु दृष्टी दृष्टिचा दासा
॥ ३ ॥ मगनामयाचा हात धरोनी पंदरी नाथ ॥ निघाले अक्षत याच
यासी ॥ ४ ॥ निवृत्तीला निरवरजन मीत्र सोपान ॥ सावता जाला हा
ण घेऊनी सरीसे ॥ ५ ॥ चोखामेळावें खाकाठी कर पुढें ॥ दोहींमा
ईदेवडे सनकादीक ॥ ६ ॥ नामयाचे पाठीचाले केरी राज ॥ लागा
वयार जचरण त्याचे ॥ ७ ॥ आपुल्या दासाचा सिद्धी न्यावापणू ॥
म्हणूनि यांच जमानू जाला देव ॥ ८ ॥ तेणें मीसैं करीतसे क्षेत्र म
दक्षिणा ॥ प्रार्थितों ब्राम्हणापर मप्रीती ॥ ९ ॥ ऐसा अनाथाचा

नाथदीनाचागोसावी ॥ आवडीनित्यनवीशेवकाची ॥ १० ॥ तो
 यानामयाचासरवाचाशृंगारुं ॥ रुक्मादेवीवरूश्रीविठ्ठलु ॥
 ११ ॥ तवतेआल्यात्मीपंडीतअग्नीहोत्री ॥ येकम्हणवीतीश्री
 त्रींसदा ॥ १२ ॥ आम्हासीहीनाहीतुमचेस्वरूपज्ञान ॥ अपू
 र्वदर्शनदेखिलेंआजी ॥ १३ ॥ परीसरवाचेंपारणोकरवीलेंया
 रूपें ॥ तैणोत्रीवीधतापनीवारीले ॥ १४ ॥ कवणवृत्तीचाल-
 वीजेव्यापार ॥ योजीलेंबीदारकवणेठाई ॥ १५ ॥ आजीचे
 निमित्तकायउपस्थित ॥ ऐकोनीपंढरीनाथबोलतेजाले ॥ १६
 माझीकूळवृत्तीहरीदासाठाउकी ॥ मजसीवोळखीनिखटअसे
 ॥ १७ ॥ मजअसंगासीसंगसर्वकाळत्याचाअनंतजन्माचा
 करणालुबंधू ॥ १८ ॥ सासतुमचेचरणकरूनीबोलेवाचा ॥
 १९ ॥ मीमैत्रनामयाचाअंतरंगू ॥ २० ॥ करोनीयास्नानविधीयावेंशी
 घवत ॥ करावेंसनाथकृपादृष्टी ॥ २१ ॥ बीदारतरीआसेराउ-
 ळाभीतरी ॥ नावसांगोंतरीअनंतजाणा ॥ २२ ॥ जीवीचेंगुज
 गोप्यसंतासीपुसावें ॥ निःसंदेह्वावेंभोजनासी ॥ २३ ॥ ऐसी
 तेअमृतवाणीऐकोनीश्रवणी ॥ आनंदलेमनीभूदेवते ॥ २४ ॥
 आज्ञादेतीदेवाजावेंनीजमंदिरा ॥ शीघ्रवतकरापाकसिद्ध ॥
 २५ ॥ मंगरुक्माइसीसांगेसकळवीवंचना ॥ पार्थिलेंब्राम्हणा
 सकळीकासी ॥ २६ ॥ कर्मटअभिमानीनोळखतीमज ॥ देखो
 नीयांभोजवाटेत्यासी ॥ २७ ॥ कूळवृत्तीनामपुशीलेंमजनी
 हीं ॥ सांगितलेंम्याहीसर्वत्यासी ॥ २८ ॥ सांगातीसंताचासी
 मैत्रनामयाचा ॥ अनंतजन्माचानिटकम्हणोनी ॥ २९ ॥ बी
 दारतरीअसेराउळाभीतरी ॥ सांगेरूपपरीनकळेत्यासी ३०
 नामतरीअनंतदावीलासंकेत ॥ परीनघेत्याचेंचीतआठवण
 ॥ तंवतेविश्वमाताम्हणेजीकृपानीधी ॥ सदाभेदबुद्धीत्याचा
 ठाई ॥ ३१ ॥ विद्यावयाजातीकुळाचाअभिमान ॥ त्याकेंचेचरण
 प्राप्तुमचे ॥ ३२ ॥ उदारचक्रवर्तीभक्ताचावीसादा ॥ त्याचा

नीजभावावेळाईतूं ॥ ३३ ॥ तोभाग्यजोडलावैकुंठीचाठेवा ॥ ३
जरीजालादेवानामयाच्या ॥ ३४ ॥ ॥ ३५ ॥ ॥ ३६ ॥

अभाग २६.

तंवअणीमाहीसिद्धउष्यामहादारीं ॥ तीहींसर्वसामोग्रीसिद्धी
केली ॥ १ ॥ सडेसंमार्जनगुडीचातोरणें ॥ शृंगारीलीभुवनेंप-
रिक्तीं ॥ २ ॥ म्हणतीकाथपुण्यकेलेंविष्णुदासें ॥ देवालोभपीसें
लावीयेलें ॥ ३ ॥ दारींदीपावळींचोकरंगमाळा ॥ अभिन्नवसों
हळाआरंभीला ॥ ४ ॥ हंपैमंगळतुरेवाजतीविनोदें ॥ भक्तज
यजयशब्दगर्जताती ॥ ५ ॥ मंगळमार्जननामयातेंकरवीलें
मगआरंभीलेंपुण्यावचन ॥ ६ ॥ देवेंअंगवस्त्रेंआपुलेनीहा
तेंवाहीलीअनंतेंविष्णुदासा ॥ ७ ॥ सत्यभामाराहीरुक्माई
जननी ॥ बैगींअक्षवाणीघेऊनीयेती ॥ ८ ॥ आनंदेंनरनारी
कवतुकपाहती ॥ जीवेंवोवाळीतीनामयासी ॥ ९ ॥ ऐसाआ
पुलीयादासाचाकरीसमारंभ ॥ दीनानाथप्रभूकृपासिंधू ॥ १०
धन्यहावोनामाम्हाणतीसकळलोक ॥ नेणतीयाचेंस्वब्रह्मा
दीक ॥ ११ ॥

अभाग २७.

मगजालास्वयंपाकस्नानवीधीसारा ॥ सकळांहांकाराजाणवी
ला ॥ १ ॥ आलेमहादारींदीधळींआसनें ॥ पुजानारायणेंआ
रंभीली ॥ २ ॥ तवरकळोंम्हाणतीदेवपाहावोकेसेंजालें ॥ स-
र्वस्वरवनेलेंइहीभक्ती ॥ ३ ॥ रत्नजडीतपाहसत्तर आणीवो ॥
वरीहीजबैसवीलेपुथककार ॥ ४ ॥ प्रसाळोनीचरणपुशीले
पीतांबरें ॥ मस्तकीआदरेंतीर्थवंदी ॥ ५ ॥ कस्तूरीचेटीळेदि-
व्यचंदनउटी ॥ घातलीयाकंठीतुळसीमाळा ॥ ६ ॥ दशांगसु
धूपरत्नाचादीपक ॥ वोंवाळींनायकवैकुंठीचा ॥ ७ ॥ मगदोहीबा
होपंतीमांडिल्यादेव्हडी ॥ राहीरुक्माइपरवडीवादीतसे ॥
८ ॥ चतुर्विधअर्चेअथिलेबहुगुणें ॥ षड्रसपकानेंसर्वांवाई ॥
९ ॥ मगसंकल्पसोडीलानामयाचेनीकरें ॥ भक्तजयजयकारें

गार्जिनले ॥ १० ॥ भोक्तानारायणलक्ष्मीचापती ॥ म्हणोनी प्रा-
णा होती घेतल्या वेगा ॥ ११ ॥ भर्ता भोक्ता कर्ता करवीता आपण,
सहज तेथें पूर्ण सकळ काम ॥ १२ ॥ विश्वंभर रूपा दृष्टीन्याहाळी
त ॥ प्रार्थना करीत ब्राह्मणाची ॥ १३ ॥ देखोनी ते समृद्धी हरी रवी
लेहीज ॥ जाळें नवलचो जपा हाकें सें ॥ १४ ॥ कोण हाग्रह स्तके व्ह
डा भाग्यवंतु ॥ नेणवे अद्भुत महिमा याचा ॥ १५ ॥ ऐसें जे विले
आनंदें धाले परमानंदें ॥ मुखरुद्धी गोविंदें दिधली करी ॥ १६ ॥
कर्पूरें सहीत समर्पिले बीडें ॥ कस्जोडोनी पुढें विनवीतसे ॥ १७ ॥
ऐसा भक्त जनरुमाळु दीनाचा दयाळु ॥ आनंदें गोपाळु उभा असे १८
तया नाम देवें घूलवीले लोभे ॥ बैडावले उभे विद्वानंद ॥ १९ ॥

अध्याय २८.

सकळीकनमस्कार करुनियां देवराव ॥ सांगे जीवींचा भाव तथा
प्रती ॥ १ ॥ तुमचे रूपा दृष्टी करावें भोजन ॥ तेणें होईल संपूर्ण व्र
तसिंथी ॥ २ ॥ हेची आवडी आहे माझ्या जीवी ॥ ते आजि गोसा
वी पूर्ण कीजे ॥ ३ ॥ क्षणयेक बैसावें स्वस्त अंतः करणें ॥ संकल्पी
लें नारायणें तुळसीदळ ॥ ४ ॥ संतुष्ट मानसे या तें अंगिकारा ॥ म
गनीज मंदीरा जावें स्वामी ॥ ५ ॥ आजि तुमचा लाजुला भाग्य
योगी ॥ नाम्याच्या प्रसंगें घडली सेवा ॥ ६ ॥ तुम्ही नृत्तीज ब्रम्हा
दीकां पूज्य ॥ सांभाळीलें मजरुपा दृष्टी ॥ ७ ॥ मजनी खालें बासी तु
म्ही करोनी अवलंबन ॥ निष्कामासी पूर्ण केले काम ॥ ८ ॥ अकर्ता
असंस्तु तुमचे नीकतार्थ ॥ जालों पेंथतार्थ वचन माझे ॥ ९ ॥ मग
तैच तुवेंदमहामंत्रेश्वर ॥ हीज जय जयकार करीताती ॥ १० ॥ वी
जसवें काळ वेंपुढता पुढती ॥ आशिर्वाद देती मंत्राक्षता ॥ ११ ॥
पीतां बराचे आचळीं घेऊनी मंत्राक्षता ॥ घालीतसे माथानामया
च्या ॥ १२ ॥ हेंची तुमचें प्रेम होची रंतन ॥ मुरवीं नाम ध्यान राहो स
दा ॥ १३ ॥ तंव म्हणती धरामर आजि तुम्ही श्रम लेती थोर ॥ लाग
ला उशीर भोजनाशी ॥ १४ ॥ सर्वोठाईतुम्ही सर्वच होऊनी येक ॥

कारणसार्थककेलेनीकें ॥ १५ ॥ स्वामीचा आदरसांगतां अभिन्न
व ॥ नमृतागौरवनीरोपमू ॥ १६ ॥ अकल्पआयुष्यचरंजीवकवे,
आम्हासांभाळावेपुढतोपुढती ॥ १७ ॥ आतां संताचीयापंती
सारावेभोजन ॥ क्तावेपरीपूर्णजीवीचेंकोड ॥ १८ ॥ उज्जिष्टप्र
सादद्यावानामयातें ॥ आसकरूनीपाहृतवासतुमचा ॥ १९ ॥

अभंग २९-

मगसुवणीची ताटेंबोगरोनीपरीकर ॥ रुक्माईनें सत्वरआणी-
येलें ॥ १ ॥ कनककळसयेऊनीसत्यभामा आली ॥ आपोरातधा
लीदेवराया ॥ २ ॥ सुखाचासुखतस्तुक्तचिंतामणी ॥ पुरवीतो
आयणीनीजभक्ताची ॥ ३ ॥ तेथेंउद्धवअक्रूरनारदतुंबरआणीकअ-
पार भक्तपंथीयेसी ॥ ४ ॥ माहाद्वारींहोतांउभानामाठेला ॥
तोजवळीबोलावीलाकेशीराजें ॥ ५ ॥ देवाचावोरसदेखोनीगौर
व ॥ देहीदेवभाववीसरला ॥ ६ ॥ नीजबोधनिवृत्तीराहितानी-
वांत ॥ लहरींवेसंडीतप्रेमरसें ॥ ७ ॥ देखोनीपंढरीनाथथावि
नलावेगीं ॥ जैसीवत्सालागीं तानीधेनू ॥ ८ ॥ उचलोनीचहूंभुजी
दील्लेंआलिंगन ॥ आणीलेउमजूनदेहावरी ॥ ९ ॥ धरोनीबाहु
वटीबिसवीलातारी ॥ स्फुंदतांहिपुटीहोतअसे ॥ १० ॥ अंतरीचें
गुजबोलेरुपासिंधू ॥ करोनीसावधूनामयासी ॥ ११ ॥ कुर्बळुनी-
मायापासयालीमूर्खी ॥ तवतोपरलसीतन्मयहोतु ॥ १२ ॥ म्हा-
णोजीवलगाबोलेसुखगोष्टी ॥ आर्तआहेपोटीबहुदीवसाचे ॥
१३ ॥ अंतरीचेंसुखबाहेरतूपाहे ॥ गगनाकायआहेपाठांपोद ॥
तैसातोआनंदूआहेपैर्निर्मळ ॥ चिद्रूपकेवळसदोदीत ॥ १४ ॥ तु
झेंतेंचीमाझेंमोझेंतेंचीतुझें ॥ आहेरसइजयेकबीध ॥ १५ ॥ प
रतोनीयांहृष्टीघालीमजवरी ॥ मीचीनिरंतरींतुंचीहोसी ॥ १६ ॥
हातुझासोंहळापाहेउमडाडोळा ॥ जवमीआहेजवळाज्ञानदी
पु ॥ १७ ॥ आर्ततुझेभैरीआलेभक्तराणे ॥ सुखाचेपारणेकरवी-
ल्यासी ॥ १८ ॥ परमानंदूमूर्तीधिन्यहानिवृत्ती ॥ सुखाचासांगती

ज्ञानदेव ॥ २० ॥ पवित्रहासोपानपरलोकीचेंतारुं ॥ करीयाचा
आदरुमाग्यवंता ॥ २१ ॥ म्हणोनीपदरिनाथें अश्वासीलेकरें ॥
मीठीदील्लेथिरेचरणकमळीं ॥ २२ ॥ नामाम्हणे तुझेकपेचावो
लावा ॥ विश्रांतीयाजीवाजावीअसे ॥ २३ ॥

अभंग ३८

नामयाचेमुखीदेउनीकवळु ॥ पुसतसेगोपाळुसीणभागु ॥ १ ॥
जेंकरकमळसनकादीकाचेशीरी ॥ नामातीहीकरीकुरवाळीला ॥ २ ॥
म्हणेसांडीसर्वरठंतीजीवींचीकाजळी ॥ विश्रांतीजवळीआहे
तुज ॥ ३ ॥ वियोगाचेशोकेंसीणलासीमार्गी ॥ देहमजलागीवा
ळवीलें ॥ ४ ॥ कोमाइलेवदननीरांजलासीनयनी ॥ नेणेंतुझी
कोणीतानभूक ॥ ५ ॥ गेलासीजवळुनीज्यादिवसापासोनी ॥
नदीसेमजकोणीआवडतें ॥ ६ ॥ धीरनधरवेजीवापाहेदाही-
दीत्रा ॥ माझाविष्णुदासयेईलकेव्हां ॥ ७ ॥ तुजपाहेगरुडाप
रीपाहेमाहादारीं ॥ पाहेभीमातीरीचंद्रभागे ॥ ८ ॥ पाहेपद्म
तीर्थीपाहेवेणुनादी ॥ नलागेतुझीशह्दीस्वंतीवाटे ॥ ९ ॥ अ
नुदीनींभोजनकरीताउदकपान ॥ तेव्हांआठवणहोयतुझी
॥ १० ॥ मीम्हणेधांवतयेसीनधरत ॥ प्रसादाचेंआतंबहुतुज
॥ ११ ॥ धांवोनीयांयेसीआलिंगनदेवी ॥ पुसेनसांगसीस्व
गोष्टी ॥ १२ ॥ तेणेंहर्षेनीयतीडोळियासीदोंदे ॥ लहयमाझे
कोंदेकरुणारसें ॥ १३ ॥ आवडतेंआळुकेंजननीयेचेबाळ ॥
जाणतेकपाळमुकल्याची ॥ १४ ॥ तैसापंदरीनाथमोहेंवोस
रला ॥ नाम्यातेंपाजीलायेमपान्हा ॥ १५ ॥

अभंग ३९

ऐसीतेजेवणीब्रह्मरसाचीधरणी ॥ पुरवीलीआयणीनिजम
त्ताची ॥ १ ॥ नाम्याचेउक्कीपुष्पीकारीलेंदेवें ॥ कवतुकअवघेंपा
हतीहीज ॥ २ ॥ म्हणतीआम्हायेणेंकेंसीमावकेली ॥ बुडवीलेंसर्व
क्रीयाकर्म ॥ नेणेंवेहाकोणदीसेतरीसलक्षणा ॥ नव्हेसत्रीब्राह्म

वेवयशूद्र ५॥ चहुं वर्णों वेगळी दीसे याची लीळा ॥ विस्मृती सक
 ला पडली कैसी ॥ ५ ॥ निर्धारें नाम्याचा होय मायबापू ॥ येणें
 सोडविला संकल्प याचा हाती ॥ ६ ॥ कायावाचामने लोभू
 याची वरी ॥ घातली याशी रीमंत्रासता ॥ ७ ॥ येक म्हण-
 ती झाले होते ते निमीष ॥ आतां आपुले आपण गोंयकरा ॥
 ८ ॥ लोकी की ही मात प्रगटकरा म्हणी न बोलावी कोणी कोणा
 पासि ॥ ९ ॥ येक म्हणती आतां या सीच वाळावें ॥ आपुले रा
 कावें लोकनि ॥ १० ॥ अज्ञानासी दोष नाही प्रत्यवाय ॥ शा-
 स्त्री हा उपाय सिद्ध असे ॥ ११ ॥ आत्मशुद्धी लागी करवी-
 चारणा ॥ करामंत्र स्नाना त्रिपदाजपू ॥ १२ ॥ म्हणोनी सल
 रचाली ले अवघे ॥ प्रार्थूनी यांदे वें बोलावी ले ॥ १३ ॥ संकोची
 तमने दीस लाकवण्या गुणें ॥ कोमा इती वदन स कळी कांची
 ॥ १४ ॥ कायशंका वाटे तुमच्या मनी स्वामी ॥ ते रूप कसली
 तुझी सांगा मज ॥ १५ ॥ मनाचे मषाळ तुम्ही ब्रम्हबीज ॥ गो-
 व्यनये गुज करू कांहीं ॥ १६ ॥ मी तुम्हास कळांचें असे रूपापा
 त्र ॥ सांगा जीवीचे आर्त कण पूर्ण ॥ १७ ॥ मग संपूर्ण दक्षणा
 सहीत तुळशी दळ ॥ वरी त्या पुण्यजळ प्रोक्षणीयां ॥ १८ ॥
 चरणावरी नामा घालोनी नीरवी ॥ म्हणे रूपा असो घावी या
 ची वरी ॥ १९ ॥

अभंग ३२

म्हणती जातीचे हे शिंपी ऐसें धिन्व जाणें यातें ॥ आणी प्रत्यक्ष
 सांगातें जेववी ले ॥ १ ॥ उच्छिष्ट निज मुखें स्वीकरीलें याचें ॥
 उरले तें तुम्हाकेंचें क्रिया कर्म २ न कळे निधोरुत्रांति वाटे आत्मा
 काय तुमचा नामा अंगभूत ॥ ३ ॥ नवल हें आवडी लोकी कावे
 गळी ॥ बुडवीले सकळी समुद्र धर्म ॥ ४ ॥ कोणा लोभें तुझ्या सा
 वी येला चळ ॥ ह्मणे वाकळ बळानी रोप मू ॥ ५ ॥ वाच्यारी तां
 तुझी आदे वेष धारी ॥ लोळावो डंबरी दीसे तुमची ॥ ६ ॥ व-
 णां भ्रम धर्म न दीसे तुमच्या राई ॥ निर्धोरुची कांहीं न कळे आ

॥७॥ वंघनिंघतुम्हा प्रतीनदी से को पही ॥ दृष्टी तु जे पणी न
 पडे तु मची ॥ ८ ॥ विश्व आय रुम दी से तुम्हा सबै ॥ नेणो वे हे मा
 न्हा दी का ॥ ९ ॥ आसी विन्हा सलों वर वेष तु मचा ॥ परी भा
 व अंतरी चान कळे कांहीं ॥ १० ॥ आपुलें स्व ही त दे सों नी आपण
 पाप अथवा पुण्य विचारों ॥ ११ ॥ सर्व भावें करुनी वीधी तें पा
 लावें ॥ सत्य सांभाळावें वेद वचन ॥ १२ ॥ वणि अम पर तें बोली
 ले जे धर्म ॥ तें तें विहीत कर्म आचरावें ॥ १३ ॥ आतां स्वामी चे
 विन स्वामी नी करावें ॥ येश ते मिरवावें उभय लोकां ॥ १४ ॥ तरी
 हा तु मचा जिव लगना मा ॥ निर्धार हे आह्मा कळो आलें ॥ १५

अभंग ३३.

नाम पातें आम्ही जे विलें सांगातें ॥ हा दोष आम्हा नें ठेवा क्षणी
 ॥ १ ॥ सर्वत्र चाळक ये कची चैतन्य ॥ वंघनिंघ को पाहणी स्वा
 मी ॥ २ ॥ तरी पुण्य पाप बाधा आम्हा ना हीं कदा ॥ असो रु
 द्ध बुद्ध नी रंतर ॥ ३ ॥ देह म्हणाल मरीयाचे तरी बोडंबर पापा
 चे ॥ अंबरीं अभासाचे आभ्र सेवी ॥ ४ ॥ नामा ऐसें नाम कवणी
 या अवेवा ॥ सांगा तुम्ही देवा साच करोनी ॥ ५ ॥ तरी ते आजो
 कीं जीवनी गगनी की पवनी ॥ की ये दोष धरणी माजी होता ६
 तो तुम्हा सी गोचरु जाला कवणे व्यती ॥ हे खुणा नीरुती सांगा
 मज ॥ ७ ॥ तुम्ही विदवळे सर्व शास्त्र दृष्ट ॥ परी ना हीं आत्म नि
 ष्ठा वलेती ॥ ८ ॥ भेद भ्रम तु मचा ना हीं मावळला ॥ असुची
 उरला संदेहीसी ॥ ९ ॥ जे वेळी संकल्प फोडी ला पेंघणे ॥ तुम्ही
 आपोच नें घेतली कैसी ॥ १० ॥ ते वेळी ही ना हीं केली वी च्यारणा
 ॥ अधीकार अन्ना आहे कीं ना हीं ॥ ११ ॥ याची लागीं तुम्ही
 प्रार्थुनी खुणा सांगे ॥ नाम्याच्या भसंगे घडली सेवा ॥ १२ ॥ आ
 शिवा द तुम्ही दिल्ल्या मंत्रा क्षता ॥ त्याच्या त्याचे माथा राकी ये
 ल्या ॥ १३ ॥ मज नीरालं बासी तुम्ही करोनी अवलंबन ॥ निका
 मासी पूर्ण केले काम ॥ १४ ॥ हे माझे बोलणे तुम्ही ऐकोनी सक

ळीकी ॥ परी आझनी वोळखी न धरायाझी ॥ १५ ॥ निःसंदेह
जच केले आजी तुम्ही ॥ उरलें शेष आम्ही स्वीकारीलें ॥ १६ ॥ या
सीधी धी युक्त कोण प्रायश्चित्त ॥ सांगा कोण ग्रंथ साच करेनी ॥ १७
या हरिदासाचे रज आणी तुमचे चरण तीर्थ ॥ येणें चीपवी व्रत
नूमायी ॥ १८ ॥ यरु तुमचा भाषो तो चीफळला तुम्हा ॥ नामा
तरी आम्हा भिष्कलं कु ॥ १९ ॥

अभंग ३४.

मग केशव म्हणे माझ परिसावचन ॥ गुजमी सांगेन अंतरीचें,
१ ॥ व्रत तपदान सकळ क्रीया कर्म ॥ येक भूत दया असे जेथें ॥
२ ॥ तो ची सत्यमानी भक्त आणी ज्ञानी ॥ नवी संवेनि वीणी जी
बेंत्यासी ॥ ३ ॥ ज्ञानाचें सोभाग्य भक्ती आणी वैराग्य ॥ त्याचें
आरोग्य प्रेम रस ॥ ४ ॥ त्यामी संजीव नूस दासंत संगु ॥ त्यावी
अतूरा गूढ ज्ञक वच ॥ ५ ॥ धर्म अर्थ काम मोक्ष दृष्टी नाणी ॥
वोळ गती अंगणी मुक्ती च्यारी ॥ ६ ॥ इतु हात गेज रुहोत से
नामाचा ॥ दीप त्यालक्षाचा पाजळीतू ॥ ७ ॥ इंद्र पदादी कना
शिवंत होती ॥ म्हणोनी आसती न धरावी त्याची ॥ ८ ॥ इंजा
णोनी साच न धरावी त्याची आस ॥ अखंड माझा वास तू द
दे त्याच्या ॥ ९ ॥ म्हणोनी येस सारी धन्य ये कुनामा ॥ जेणे मा
झा प्रेमा अनुभवीला ॥ १० ॥ काम क्रोध वैरी दुरावोले दूरी ॥
तू दयमंदीरी मज साठवीले ॥ ११ ॥ म्हणोनी मी त्या उनीच्छ
ष्टाझालों से अधिकारी ॥ ब्रम्हरसा सेवी न पगी जेथें ॥ १२ ॥

अभंग ३५.

महामुक्ती क्षेत्र तीर्थ चिंतारक ॥ उपमेसी आणी कना हीं दूजे
॥ १ ॥ ते हें पंढरपुर प्रेमाचें भांडार ॥ नामें नीरंतर गर्जत से
॥ २ ॥ येवटें तीर्थ जवळी असतां पेंस मर्य ॥ कोण भाग्य हात
दैन्य भाकी ॥ ३ ॥ जीव नमुक्त ज्ञानी येथें पुंडलीक मुनी ॥ बेंस
लासे ध्यानी परलक्षी ॥ ४ ॥ योग्याचे तू दयीचे नीज ध्यान नेर-

कें ॥ तेजथाचेनी सरखेंवेडावले ॥ ५ ॥ पुण्यपावनभीमादक्षणा
वाहीनी ॥ अमृतसंजीवनीपुण्यराशी ॥ ६ ॥ आनंदरसकूपी
काप्रत्यक्षचंद्रभागा ॥ दर्शनेनयगागर्भवासा ॥ ७ ॥ स्वर्गीमं
दाकिनीलाजोनीराहिली ॥ पाताळीप्रवेशालीभागीरथी ॥ ८ ॥
सहस्रभागभेणेंहोऊनीभागीरथी ॥ सागरामीळतीजालीवेणें
॥ ९ ॥ ॥ ऐसेभक्तजनभाग्याचेकीं सरखुआरोग्याचे ॥ जे
कांबेराग्याचेजन्मभूमी ॥ १० ॥ तेथेंहर्षनीभरनामासंताचेसं
गती ॥ गीतीगायकीतीर्वीठोबाची ॥ ११ ॥ ॥ १२ ॥ ॥

अभंग ३६.

सकामनिष्कामवाचेह्मणेराम ॥ तोमाझापरमप्राणसखा १
जीवाहूनीआवडतानकरीजीवापरता ॥ पूजीपरमदेवता
भावेंत्यासी ॥ २ ॥ हेमाझीप्रसीद्धजगीब्रीदावळी ॥ हरीदा
साचेकूळीवोळंगदा ॥ ३ ॥ जन्मोनीज्याचेकूळीयेकहरिदास,
धन्यत्याचावंशपुण्यशीळ ॥ ४ ॥ कायावाचामनेनवीसंबे
त्यासी ॥ तेमाझ्यादेवासीदैवजाले ॥ ५ ॥ नामधारकाचेउ-
च्छीष्टजेथेंपडे ॥ उभाराहोनीपुढेंझेलीमूर्खें ॥ ६ ॥ तेमजगो
मदेसेवीतांसरखवाटे ॥ ह्मणोनीधाटेंमाटेंशरीरमाझें ॥ ७ ॥
बहुकांतीपुष्टीयेशकीतीप्रभा ॥ नित्यनवीशोभाहोयतेणें ८
तेसंतसोइरेभेटतीजेवेळी ॥ तेमाझीदीवाळीदसरासण ९
म्हणोनीनाम्यातेंजेववीलेंसांगातें ॥ बहुदीसहोतेंआर्तपो-
टी ॥ १० ॥ जालेतेसर्वथानव्हेपेंअन्यथा ॥ पुढतीसांगाआतां
काय करणें ॥ ११ ॥

अभंग ३७.

तंवम्हणतीहीजपरियेसीगुणनीधी ॥ प्रतिपादीलेंवेदीजे-
जेधर्म ॥ १ ॥ तेतेआचरावेवीहीतक्रीयाकर्म ॥ जेजेवणींभ्र-
मआलेजया ॥ २ ॥ तोचीयेकधन्यजगीदेहधारी ॥ असतांमं-
सारीजीवनम्हण ॥ ३ ॥ आचारप्रथमब्राम्हणाचाधर्म ॥ शौच
नित्यनेमसत्यवाणी ॥ ४ ॥ तपशमदमभूतदयापूर्ण ॥ अखं-

उअनुसंधानस्वस्वस्वस्व ॥ ५ ॥ स्नानसंध्याजपहोमअध्यायन
 वीधी ॥ देवार्चनसिद्धीकरुनीभावे ॥ ६ ॥ वैश्वदेवआणीअती
 थीपूजन ॥ नववेब्रह्मपञ्चआवश्यक ॥ ७ ॥ संपादनीहावीधी
 सारावेभोजन ॥ त्यावरीश्रवणपुराणाचे ॥ ८ ॥ सर्वकाळव्हा
 वेसंतुष्टमानस ॥ असावाविश्वासदेववचनी ॥ ९ ॥ तुह्मीतव
 सर्वज्ञसपन्नचतुर ॥ देखावाचीचारविशतलीचा ॥ १० ॥
 सांडोनीअभिमानव्हावेशतद्धमती ॥ जोडावीतेकीतीउभय
 लोकी ॥ ११ ॥ जावेचंद्रभागेकरावेमंत्रज्ञानी ॥ घावेहोमदान
 सत्वशक्ती ॥ १२ ॥ पुण्यजनायकीसत्रप्रदक्षिणा ॥ करुनीयाजा
 णापवित्रकुळ ॥ १३ ॥ मगऐकोनीपंदरीरावोबोलतेजालेवाचा
 आज्ञातेशोरसास्वामीयाची ॥ १४ ॥ परीकायावाचामनेमगे
 नतेद्यावे ॥ माझ्यासांभाळावेनामयासी ॥ १५ ॥ ॥ १६ ॥

अभंग ३८.

तुह्मीसदाचारमहंतब्रह्मवादी ॥ तुमचीबागनदीब्रह्मरूप ॥
 १ ॥ सत्यवचनजळपवित्रतेनिर्मळ ॥ कृतार्थतेणेंकवळजा
 लोसेमी ॥ २ ॥ हातुमचाविश्वासदृढआहेमज ॥ तुह्मीमा
 झेपूज्यपरमदेव ॥ ३ ॥ स्नानाचाप्रकारआहेपंचवीध ॥ सां
 गेनविद्वदभावेत्याचा ॥ ४ ॥ अर्थीठेउनीदृष्टीवीवेकव्यावा
 पोदी ॥ प्रत्ययायेइलगोष्टीअनुभवाची ॥ ५ ॥ उत्तमाहूनीउ
 त्तमसत्यवागस्नान ॥ यापरतेपावनआणीकनाहो ॥ ६ ॥
 कायावाचामनेदृढधरीजे ॥ हेळाचीतरीजेभवसागर ॥ ७ ॥
 बाहीजूभीतरीशुद्धसर्वकाळ ॥ हेदूजेनिर्मळशुद्धस्नान ॥ ८ ॥
 हेजयासदेवाघडेभाग्ययोगी ॥ मगत्यानलगेसाधनकांही ९
 सकळइंद्रियांचाकरोनीनिग्रही ॥ देहावाविग्रहोवासनेचा
 १० ॥ होतीजेनिर्मळघडेजयास्नाननलगेअनुष्ठानकरणेंत्या-
 सी ॥ ११ ॥ सर्वभूतीकरुणाहेचीपंचवधेंस्नान ॥ साधीतोस-
 ज्जनविरळाकोणही ॥ १२ ॥ त्याचेनीदरीनेजळतीपापराशी,

तोसर्वातीर्थीसीतीर्थरूप ॥१३॥ पांचवेंतेंस्नानकाथाप्रक्षाळ
बीजळी ॥ करणेंतेंआंधोळीलोकीकाची ॥१४॥ कामक्रोधलोभ
दंभमदमत्सर ॥ हेदोषदुर्धरिदेहामाझी ॥१५॥ वीवेकवैराग्य
धरावेमानसीं ॥ राहावेंसंगतीसीसंताचीया ॥१६॥ अनंतज
जन्माचेंहेंचीप्रायश्चित्त ॥ ज्याचेवाचेनित्यरामहृष्या ॥१७॥
शांतीसमादयांनीजबोधेनिवृत्तीआखंडखेळतीजयापाशीं
॥१८॥ तोयेंकससारीधन्यशिंपीनामा ॥ आवडताआम्हाजी
वाहोनी ॥१९॥

अभाग ३९.

प्रार्थूनीसकळीकांबोलेयादवराणा ॥ फोडावासंदेहवासने
चा ॥ १ ॥ स्नानवीधीलागींजावेंचद्रभोगे ॥ संताचेनीसंगे
आम्हीतुम्ही ॥ २ ॥ बापभक्तप्रीयकैवारीयेसुरारी ॥ लीळा
वोडंबरीरवेळूरवेचें ॥ ३ ॥ मगनामयाचाहातधरोनीकरकम
ळी ॥ चालेवनमाळीसमारंपें ॥ ४ ॥ नरनारीकवलुकपाहाती
सकळीक ॥ स्वर्गाब्रम्हादीकठकलेठेले ॥ ५ ॥ सकळसंत
मेळींसहीतशारेगधरू ॥ पाठीसीदळभारूब्राह्मणाचा ६
आलेचंद्रभारोहरिनामगर्जन ॥ केलाप्रणीपातपुंडलीका-
सी ॥ ७ ॥ मगप्रक्षाळोनीचरणकेलेप्राणायाम ॥ बापसकळ
धर्मजनीतास्वये ॥ ८ ॥ समस्तद्वीजकुळाकरोनीप्रदक्षिणा
आरंभीलेंस्नानाविधीदेवें ॥ ९ ॥ चाचरकूरळशीरींरुळतीपाठीवरी
पीतांबरधारीशासतनू ॥ १० ॥ सुंदरकमळनयनसुरवप्रभा-
राशी ॥ तेध्यानमानसीसनकादीकां ॥ ११ ॥ मगगोमयमृत्तिका
आणोनीयादेखा ॥ मोदोनीयाउदकावेदमंत्रें ॥ १२ ॥ करूनीप्र
योगसारीयेलेंस्नान ॥ केलापरीधानसोनसळा ॥ १३ ॥ ब्राह्म
णाचेंतीर्थमस्तकींवंदीलें ॥ अभिवंदनकेलेंहरिच्यादासा ॥ १४
सारोनीयासंध्यानित्यनेमसर्व ॥ पूजीलेंभूदेवदिधलीदानें १५
हणोहृपाट्टीमजकेलेंसनाथ ॥ पुरवीलेंआर्तहृदईचे ॥ १६
येथूनीसंशयोनिधरावामानसीं ॥ मानावेंआम्हासीआत्मरू

प ॥ १७ ॥ मगनालिलेसत्वरआलेमहाद्वारा ॥ आज्ञाद्विजवरा
दिधलीदेवें ॥ १८ ॥ तेथेंहरिखेनीभरनामानीजबोधें ॥ नाच
तोआनंदेंगरुडापरी ॥ १९ ॥

अभंग ४०.

मगसमस्तभक्तमंडळीसहीतवनमाळी ॥ प्रवेशलेराउळीपरमा
नंदें ॥ १ ॥ राहीरखुमाईसत्यभामावेगीं ॥ देवातेंअष्टांगेंनम-
स्कारीती ॥ २ ॥ बापसरस्वसिंधूस्वामीआर्तबंधू ॥ प्रीतीपरमानं
दूनीजभक्ता ॥ ३ ॥ सत्यभामेनेंकेलेप्रक्षाळणचरणा ॥ रुक्माईविं
जनाजाणवीती ॥ ४ ॥ विडादेतीराहीउभीउजवावाही ॥ दृष्टी
वेऊनीपाईकवळीमनें ॥ ५ ॥ शूकसनकादीकनारदतुंबर ॥
करतीजयजयकारनामघोषें ॥ ६ ॥ आलेबंदीजनपदतीब्री
दावळा ॥ ध्यानतदयकमळीचंद्रचूड ॥ ७ ॥ निवृत्तीज्ञानेश्वर
सोपानसांवता ॥ जवळीत्याजनमित्राबोलावीलें ॥ ८ ॥ सक-
ळीकांचीमंडळीपरमानंदंतुमी ॥ सारोनीश्रीपतीआरूगणा
॥ ९ ॥ मगबेंसोनीयेकांतीपंदरीचाराणा ॥ करीतसेचीचारणा
निजभक्तासी ॥ १० ॥ सकळीकब्राम्हणआणावेभोजना ॥ नी
रसावीवासनासंदेहची ॥ ११ ॥ उठोनीप्रातः काळीयावेंशीघ्र
वत ॥ द्यावयाअक्षतब्राम्हणासी ॥ १२ ॥ नीजबोधेंआनंदेंदु
वेंखेळेमेळे ॥ भोगावेसोहळेस्वानंदाचे ॥ १३ ॥ फोडावीतयाची
भेदभ्रमदृष्टी ॥ द्यावीतयामेटीनिजरूपाची ॥ १४ ॥ संतगती
चाप्रगट्ठावांमहिमा ॥ द्यावीभक्तीप्रेमानामयासी ॥ १५ ॥

अभंग ४१.

मगसरस्वरीजारीदेवपर्येसीपहूडले ॥ विश्रांतीसीगेलेसकळभ
क्त ॥ १ ॥ ब्रह्मवीणाकरीघेउनीब्रह्मसूत ॥ जाणवीयेकांतनार
दमुनी ॥ २ ॥ बापपंदरीनाथसरस्वाचासरस्वसिंधू ॥ नित्यनवा
आनंदूसोहळाकरी ॥ ३ ॥ विश्रांतीविसावाजैविश्वमंगळ ॥ ते
नामनिर्मळ विठोबाचें ॥ ४ ॥ तोभक्तशिरोमणीवैराम्यपुतळा

॥ नो मे मलका धरो नीकं ॥ ५॥ तेणें श्रवणा मृतें लहदय कों दाटलें प्रे-
 णाचें सुटलें पाझर नयनी ॥ ६॥ हर्षे निर्मरमनी देवो नारद सुनी ॥
 ॥ ती आलि गणी येक मेकां ॥ ७॥ जाती चंपक सुमन तुळसी माळाया मि-
 षीता ॥ दील्या त्या उचिता कंठ माळ ॥ ८॥ मग नमस्कार करोनी
 कलें विसर्जन ॥ मारलें श्री भुवम ब्रम्ह स्तुते ॥ ९॥ मग चाली लेते थो-
 नी रूपी नारद सुनी ॥ लहदयीं संजीवनी कृष्ण राम ॥ १०॥ तेणें त्या
 विप्रांती नित्य दृष्टी मनी ॥ नामाजी वेंचरणी धिनटला ॥ ११॥

अभंग ४२.

जीवींचें गुजरा ही रुक्मा इसी पुसे ॥ न धर वेमज हां सें नवल चाटे
 ॥ १॥ काय अभिप्राप आला देव राया ॥ केली आपण या आत्म
 शक्ती ॥ २॥ हे मज बाई सें सत्य सांगा वाणी ॥ कवणें चक्र पाणी
 भूलवीले ॥ ३॥ सूर्य आणि अंधारु वर्तये के ठाई ॥ हे भूत भविष्य
 ना हीं वर्तमान ॥ ४॥ ऐसें हे अधरी तजरी घडेल प्रसंगी ॥ तरीच
 दोष सें सर्ग दिवराया ॥ ५॥ अभिमाक्षी बीजे पा लहे जती सरवा
 डे ॥ कीं बुडाले सांपडेल वणजळी ॥ ६॥ ऐसें हे अभिन्न वजरीं घड-
 ले प्रसंगी ॥ तरीच सें सर्गीं पती देव ॥ ७॥ ज्योतीसी अनुमाळुमी
 काल्या कपूरीं ॥ पुढती त्या सी उरी उरे जरी ॥ ८॥ ऐसें होय जरी या
 निभुवना माझारी ॥ तरीच श्री हरी वसती दोष ॥ ९॥ तरी हे न क-
 ने माते सांगा वेंसाचार ॥ सर्वज्ञ चतुरवडी लतुल्ली ॥ १०॥ रुक्मा
 ई म्हणे या ना मयाचे चाडे ॥ अनंत पवाडे केले देवें ॥ ११॥ ७.

अभंग ४३.

रुक्माई म्हणे पर्ये सी वो आरजे ॥ सांगेन सकळ जे बर्म तूज ॥ १॥
 अनाय माहेर येक चक्र पाणी ॥ बहु दीना लागींनी लोभापर ॥ २॥
 म्हणे नीचां भूललां देवना म्याचे नीलोभें ॥ कर्म सत्प्राप्त में अंगिका-
 रीलीं ॥ ३॥ तरी आवडीचा वोर स्तन करी काय काय ॥ ह्यामसिद्ध अ-
 नुभव आहे लोकां ॥ ४॥ विषय विषय स्तुत विषयाचे गळाले ॥
 तथाचे सोहळे करिती लोक ॥ आंधळे पांगूळे मूके अनर्गळ ॥ परी

जावापरीसबाळपंढरियेमाते ॥ ६ ॥ अंतरीच्याकळवळने
 खेळवीलाडेकोडे ॥ परीसेधिलासावेनाडेचोरवसांग ॥ ७ ॥ या
 तोच्यापडीभरेनेघेपैवीकृती ॥ देखोनीविभांतीथोरमानी ॥ ८ ॥
 म्हणेमाझेअळिवेदीठावेलझणी ॥ इडपीडघेरुनीवदनजु
 बी ॥ ९ ॥ तनूमनप्राणाचीकरुनीबोंवाळणी ॥ जावेहेमाझे
 म्हणेजीवे ॥ १० ॥ स्नेहाच्यासंभ्रमेनेणेंलोकसाज ॥ ११ ॥ चलोनी
 भूजघालीकंठी ॥ १२ ॥ तैसीचपरीआहेयाविडुलाच्यापादोवि
 तयाच्यापादेठेविलेंजेणें ॥ १३ ॥ नपाहेतयाचेजातीकूळकर्म ॥
 वणीभ्रमधर्मशास्त्रवाणी ॥ १४ ॥ अनंतजन्माचाकायामनेवाचा
 आहेयादोषांचाक्रणानुबंधू ॥ १५ ॥ तोनकळेसुटेकोणीचेव
 ल्यांतो ॥ जीवलगासांगातीजालानामा ॥ १६ ॥

अभंग ४४.

मगनारदातेपुसेसत्यमामादेवी ॥ विस्मयोमाझ्याजीवीथोरवा
 टे ॥ १ ॥ सांडोनीयाथोरीदेवासुगुदमणी ॥ नाचतोकीर्तनीसं
 तापुरें ॥ २ ॥ तरीकोणीयेजन्मीचेकायकाययाचें ॥ घेतलेंना
 माचेरीणदेवे ॥ ३ ॥ येकापुंडलीकचेनिपांगेंयेणेंहोथीरंगें ॥ अठ्ठा
 बीसयूगेंउभ्यागेली ॥ ४ ॥ नपाहेपरतोनीउभापाठीमोरा ॥ न
 बोलेनिष्ठुरावचनकांहीं ॥ ५ ॥ तरीकोणीभीतीदेवाक्रणान्चें
 राखीतोआनंदेबळीचेंद्वारदवीकीलापाईकुकायावाचामना ॥
 जालापांडवांचावेळाइत ॥ ६ ॥ जेंजेंजयाआवडतेंतेंधरोनीर
 प ॥ पाववीसंकल्पसिद्धीत्याचे ॥ ७ ॥ चैकलायेकटुयेकेलेनी
 जीवे ॥ भक्ताचेकरावेसकळकाज ॥ ८ ॥ ऐसेभक्तअपारआहे
 भूमंडळी ॥ कीतीलागावळीअसेलत्याची ॥ ९ ॥ म्हणेनीमा
 झ्याजीवीवाटेथोरवती ॥ स्वामीतेझीणवीतीयुगायुगी ॥ १० ॥
 भक्तांचेआवडीत्यजिलेवेकुठभूवन ॥ चित्तअमृतपानमवाटेगो
 ड ॥ ११ ॥ अखंडआवडेसंताचेसंगती ॥ बैसोनीयेकांतीघेतीवा
 स ॥ १२ ॥ ऐसेंइहीचाळवीलेवेण्यावी ॥ आमुचेघरगोसावीभूल

वीते ॥ १४ ॥ त्यासकळीं हूनी पटीयें ता देवाये हूनामा ॥ भक्तीमा
वसेमा दिलहा त्यासी ॥ १५ ॥

अभंग ४५.

तंव म्हणती नारद सुनी परिये सावो माते ॥ सांगेन मी तु तें सत्य
मानी ॥ १ ॥ हानि विंकल्य देव येत से रूपा ॥ करावया कुरा भक्त
जना ॥ २ ॥ हा शरणों गत वत्सलु अनाथा कृपाळु ॥ मी रवी द
याळू ब्रीद जगी ॥ ३ ॥ जो शब्द व्रजनी ता सकळ विधीकर्तो ॥ ध
र्मीचा पाळी ता पक्षपाती ॥ ४ ॥ म्हणोनी जन्म कर्म असंख्या तज
गी ॥ केली याची लागी नारायणें ॥ ५ ॥ अब्रह्मची से सो सले
गर्भवास ॥ राखी तो उदास बळिचें द्वार ॥ ६ ॥ विकीला पाई क
काचा वाचामना ॥ जाला पांडवाचा मोलेवीण ॥ ७ ॥ गोकुळी
मंदाची राखी लींगो यने ॥ प्रीती उच्छिष्ट खाणें गौळीयाचें ॥ ८
विघ्न पडे तेथें आपणा बोढवी ॥ संकरी सोडवी माझी म्हणोनी
९ ॥ सोरोनी अभिमान नीच कामें करी ॥ जाला से अधिकारी
दास त्याचा ॥ १० ॥ आज्ञा वाहे शीरी जीवें जतन करी ॥ मानि
ली सोयरी जीव लागे ॥ ११ ॥ येक अपमानी तो दांवे वरी बांधीती,
उपहास करिती हर्ष मानी ॥ १२ ॥ केले अपराध ने घे आपुल्या
चीती ॥ दुणावी तो प्रीती नित्य नवी ॥ १३ ॥ ऐसे ब्रम्हाड नायकू
देवा सुगुटे मणी ॥ हे त्याची करणी रव्या ती जगी ॥ १४ ॥ आम्ही
सकळ भक्ताचे पूर्ण अंशू ॥ चरणीं चार कना मयासी ॥ १५ ॥

अभंग ४६.

तंव नीज गूजरु कमाई पु से पंढरी नाथा ॥ ठेउनी यां गाथा चर-
णावरी ॥ १ ॥ सर्वां हूनी पटीयें ते ते काय स्वामी याते ॥ ते मज-
नीरु ते सांगा स्वामी ॥ २ ॥ हे माझ्या जीवींची फेडावी आशका ॥
ब्रम्हाड नायका कृपाळू वा ॥ ३ ॥ नरंगे तु मचें विनय योगी यांचें
ध्यानी ॥ वेकुं ठ भूवनी प्रीती नाही ॥ ४ ॥ तेथींचे सरव भोग स-
कळ वीला सनावड ती उदास कवण्या गुणें ॥ ५ ॥ सायोज्यता

सुक्ती आपुली देऊनी ॥ ज्ञानी ते निर्गुणी बुडवी ते ॥ ६ ॥ साहू
नी जिवलग कीणतु मचे सरवे ॥ जेत्याचे नी पेंसरवे वेडावले नी
॥ ७ ॥ चतुरानना ऐसास्तवीता चतुरपणें ॥ अठराही पुराणें वे-
दचारी ॥ ८ ॥ परी ते ही उबगली म्हणती नेती नेती ॥ शिण-
ली वेवा दतिसाही जणें ॥ ९ ॥ ऐकोनी पंदरी नाथ बोले रुक्मा दे-
सी ॥ तू कावो नेणसी गुजमा दे ॥ १० ॥ कायावाचा मन सर्वे निर-
तरी ॥ आहेना म्यावरी लोभमाझा ॥ ११ ॥ ॥ १२ ॥

अभंग ४७.

जीवींचें गुजगोप्य सांगेन तु तें ॥ ऐक एकचित्ते मनोधर्म ॥ १ ॥
आवडते हे माझे भक्त परम सरवे ॥ जे सबाख्य सारिखे समे म-
ळ ॥ २ ॥ त्या परी सयोरना हीं मज दुजें ॥ मज त्याचे नी कामें ना-
रूप ॥ ३ ॥ भक्त सर्वा होनी पदी घेंते माझी या बोजी वा ॥ भक्त हा
वीसावा ज्ञानी यांचा ॥ ४ ॥ भक्त माझा सरखाचा होऊनी मज
भक्त अलंकार वैराग्याचा ॥ ५ ॥ भक्त वो माझी या जीवींचें नि-
ध्येय ॥ भक्त परम प्रीय कुळ देवत ॥ ६ ॥ भक्त संगे सरखावे श्रांत
वीसावा ॥ भक्त माझा ठेवा सर्व धन ॥ ७ ॥ भक्त हे माझी या पाण्या-
चे भूषण ॥ भक्त ते नीधान निक्षेपीचें ॥ ८ ॥ भक्त यश कीर्ती भ-
क्त सरव फर्ती ॥ भेदे तरी पुरती सकळ काम ॥ ९ ॥ भक्त माझ
सर्व सखाचा अधिकारी ॥ भक्ताची या धरी वस्ती माझी ॥ १० ॥
मज आणी भक्ताना ही वेगळीक ॥ म्यावे सर्व सरख भक्त माझे
भक्ते नाव प्यावे भक्ती रूप ध्यावे ॥ भक्ते मूरव पाहावे घडि घे घडि
भक्ती हृदयी माझे चिंता वेचरण ॥ भक्ती आलिंगन घावे मज ॥
धर्म अर्थ काम मोक्ष मुक्ती चारी ॥ देतां न धरी करी भक्त माझा ॥ ११ ॥
॥ भक्त न मागे काही न घाली मज मार ॥ मज हनी उदार भक्त मा-
झा ॥ १२ ॥ पत्र पुष्प फळ जळत सर्व भावे ॥ भक्तांचें मज द्यावे आ-
सकल्ली ॥ १३ ॥ जीवे वाट पाहे केव्हा भक्त येती आवडते ॥ ते मज
पंढी घेंते सर्व भावे ॥ १४ ॥ तरी मी भक्ताचा की भक्त आकचे ॥

सोईरेनीजावैयेकमेक ॥ १८ ॥ म्हणोनीनामभावेआतेथोरजीवा
जळोनीनवजावादूरीकोठें ॥ १९ ॥

अभंग ४८.

तंवतेसकळीकआलेशीप्रवत ॥ आनंदेंगर्जतनामघोष ॥ १ ॥
प्रेमउचबळतअंतरीबोधले ॥ समेमेंलोढलेचरणानरी ॥ २ ॥
श्रीसुखाचाआनंदुनवर्णवेवाचे ॥ एवढेंमाग्येकेंबोलावया ॥
३ ॥ आलिंगुनीदेवेंधरिलेंहृदयकमळी ॥ सादरसोभाळीकपाह
ली ॥ ४ ॥ श्रीसुखाचावासपाहतिवेळोवेळां ॥ झालाथेकवेळा-
आनंदाचा ॥ ५ ॥ मगउदारचक्रवर्तीज्ञानीयांचारायो ॥ सांगेजी
वींचाभावरुक्माईसी ॥ ६ ॥ केलाचंद्रभागेसंकल्पसंपूर्ण ॥ तो
झावाउत्तीर्णसर्वभावे ॥ ७ ॥ क्षेत्रवासीहीजसुशीळसदाचार,
जेपुण्यसागरभूदेवत ॥ ८ ॥ ज्याचेनीदर्शनेंपापतापजाय ॥ ये
शरीतीहोयचरणतीर्थ ॥ ९ ॥ तरीतेप्रार्थनीयांआर्जाआणावे
निजभूषना ॥ घावयाभोजनाभक्तीभावे ॥ १० ॥ तेणेंसकळकाम
होतालपरीपूर्ण ॥ व्यावेंआदिर्वादवचनब्राह्मणाचे ॥ ११ ॥
तंवम्हणेरुक्माईब्रह्मांडनायका ॥ अक्षतसकळीकायावीदेवा
॥ १२ ॥ सकळहीसिद्धीसिद्धअसतीसदेदीत ॥ करजोडोनीति
ष्ठतसकळकाम ॥ १३ ॥ मगहांसोनीपंदरीनाथबोलेकवतुफें ॥
जीवलगाआइकविष्णुदासा ॥ १४ ॥ पुढतीकवतूककरणेंतुज
लागीं ॥ नामयासीयेगीकळलीरगुण ॥ १५ ॥ ॥ १६ ॥ ॥ १७ ॥

अभंग ४९.

केशवम्हणेनाम्यासुखाचेंनिधान ॥ देरेआलिंगनआवडला
॥ १ ॥ जिवलगाजवळूनीनवजेकोठेंदूरी ॥ वाटेतुजअंतरीं
घालावासी ॥ २ ॥ नपुंरमाझेंआनेथेतांतुझेंसुख ॥ मजमित्य
तुमीभूकवाटेथोरी ॥ ३ ॥ उत्तंडीतचिंतअरवंडतुजकारणें ॥ तु
जदेखिल्यापारणेंहोयनयना ॥ ४ ॥ अमंतजभाचाहाक्रुणा-
बंधू ॥ तरीचप्रीतीवाढूनतुदेतूझा ॥ ५ ॥ तूंमजलागुनीदेह

कवेतीदायले ॥ उग्रतपसाधीले जन्मो जन्मी ॥ ६ ॥ लज्जोनी सर्वमाया
चित्तनी रोधीले हृदयी मज बांधीले बंध्य करोनी ॥ ७ ॥ तुज काय देई
जे उतरार होइ जे ऐसे न देखी जे धिभूवनी ॥ ८ ॥ शरीर प्राणाचा तुवा
देउनी बळीदान ॥ केले पै निर्वीण भक्तराया ॥ ९ ॥ क्तावे म्यादास्य
त्यआपुले नीजगे ॥ तुज तरी कांहीं न लगे देणें घेणे ॥ १० ॥ ना मा
म्हणे देवा तुम्ही दीनाचे केवारी ॥ म्हणोनी मज वरी करीसी मोहो ॥ ११

अभंग ५०

मग भक्तजन वत्सल सरवसिंधुराशी ॥ निभर मामसी परमानं
दे ॥ १ ॥ सरीसे सकळ भक्त घेऊनी पंदरीनाथ ॥ चालीले अस
तया वयासी ॥ २ ॥ बाप लोकवतु कीं अनायाचानाथ ॥ भोगीया
धीमंतर खेळु खेळे ॥ ३ ॥ तंव ते उदीत भाग्य भाग्यवंत ॥ दर्शनाचें
आर्त होतें त्यासी ॥ ४ ॥ सकळ हीमी कोनी गेले कुंडलनीधी ॥ तंव
आले कमळापती दर्शनासी ॥ ५ ॥ तेथे देखोनी या सकळी कांचा
मेळा ॥ केलाही जा सकळा प्रणीपातु ॥ ६ ॥ म्हण सांडोनी देह बुद्धि
भिः सें देह व्हावें ॥ रुपाकरोनी यावें भोजनासी ॥ ७ ॥ पाळावें आपु-
ल्या दीधल्या सत्यवचना ॥ करानी वासना तुली माझी ॥ ८ ॥ स्नान
संध्यावीधी सारोनी समस्त ॥ यावेंशी घवत नैवेद्यासी ॥ ९ ॥ तेनी
वाले दर्शन नृप जाली प्रेने ॥ परी सोनी वचने अमृतोत्तम ॥ १० ॥
आम्ही तरी आश्रित हे नीजा पास ॥ आशिर्वाद नित्य देतो तु
म्हा ॥ ११ ॥ सर्व भावें अमृत नाक नाचा सांभाळ ॥ स्वामी दीन दयाळ
विरव बोले ॥ १२ ॥ तुम्ही महाराजराजराजेश्वर ॥ पाहावेनी रतरहपा
दृष्टी ॥ १३ ॥ तुमचा हा आदर निरोप मूसवया ॥ दीली मान्यता वेद
चना ॥ १४ ॥ ते भाष आपुली जतन सर्व भावें ॥ साक्ष करोनी या
नाच्या ॥ १५ ॥

अभंग ५१

बाप आर्तबंधू सकळ ही जीवकंदू ॥ भक्तचा सरवसिंधु पंदरीपातो
॥ १ ॥ हर्षनिर्भर चित्ती आले निज भूवेना ॥ सांगे वी वचना रुक्मा रसी ॥

२॥ धन्यदिवस आजीजाला सोनीयांचा ॥ सोहळा भक्ता-
 चा आरंभीला ॥ ३॥ प्रार्थिलें ब्राम्हणाभोजनाला सुनी ॥ येता
 ती सारोनी स्नान विधी ॥ ४॥ आजोचे कवतूक पाहवें अभि-
 नव ॥ हा सोनीयां देवबोळते झाले ॥ ५॥ तब म्हणे रुक्माई
 अहो जी पूर्ण कामा ॥ स्वामी मेघः शांभाकृपानीधी ॥ ६॥ त्या
 चे पुर्वे पुण्य आजीजालें फलोत्सव ॥ पाहिले श्रीमुख चरण
 वृमचे ॥ ७॥ तब ते निलनेम सारोनी आपुळे ॥ वेर्गी दिज आले राउ
 कांगणा ॥ ८॥ नमस्कारुजी देवें सवीले आसनी, पूजा कर पाणी
 आरंभीली ॥ ९॥ चरण प्रक्षालण गंध तुळसी माळा ॥ घातली पा
 गळां जा भूषा ल्या ॥ १०॥ उजळोनी दीपक बोवाळोनी प्रीती ॥ मग
 ते पात्र पत्ती मांडी येत्या ॥ ११॥ रत्नजडीत सकळां सवणीची ता
 रे ॥ बडस बरवटेन भाभाजी ॥ १२॥ विस्तारोनी विंगेले हे पेहे चांग ॥ सं-
 कल्प श्रीरंगे सोडी येला ॥ १३॥ मग देउनी आपोशने अमर नृदाम
 णी ॥ प्रार्थीतो जोडोनी करक मळ ॥ १४॥ म्हणे कवळो कवळो व्या
 चें नाम अच्युताचें ॥ भोजन भक्ताचें सरस्व ॥ १५॥ ऐसें जे विठे
 आनंदे घाले परमानंदे ॥ मुखवादी गोविंद समर्पली ॥ १६॥ र
 लाचे दीपक उजळोनी आरती ॥ साष्टांग श्रीपती नमस्कारीले १७
 मग जोडोनी दोनी करची नवा तो श्रीरंग ॥ म्हणे आजोचा प्रसंग
 शककाळ ॥ १८॥ आह्या तुह्या मेदी जाल्या सरस्व गोष्टी ॥ भरली
 सकळ सृष्टी परमानंदे ॥ १९॥ अवघे संत जन आमुचे सांगाती ॥
 जे ऊंये कापाती सरिसे आम्ही ॥ २०॥ म्हणोनी सकळी कापाचारी
 लें देवें ॥ कवतूक अवघे पाहती दीज ॥ २१॥ ब्रम्हादीक देव तिष्ठत
 पाहति व्योमी ॥ वंचलो आसी भक्तीक सा ॥ २२॥ स प्रेम देउनी
 बुझावी लानाभा ॥ ऐसें भाग्य आम्हा स्वर्गाचा ही ॥ २३॥ ॥ ७॥

अभाग ५२.

निवृत्तीज्ञानेश्वर सोपान सांबता ॥ जनमीत्र पदीयंता जीव लगू ॥
 आसंद सदा मावि सोबाखेचर ॥ नरहरी सोबार आदिकरोनी ॥

॥२॥ बापआर्तबंधूकृपाकुदीनाचा ॥ अग्निमानभक्ताचानसो
 डीकदां ॥३॥ चोरवामेळावकामक्तवत्सलालाडका ॥ तोबोलावी-
 हादेखाआरोगणें ॥४॥ वैराग्याचामेरुतोगोराकुंभारु ॥ आव-
 डतांडीगरुकेशवाचा ॥५॥ ऐसेथोरसानेसकळभक्तराणें ॥ देवेंआ-
 रोगणेंबोलावीलें ॥६॥ सधूपआणितुळशीच्यामाळा ॥ पूजिलें
 सकळादेवरायें ॥७॥ तेंवराहीरखुमाईसत्यभामासती ॥ विस्तारो-
 नीआणितीविविधवाणी ॥८॥ मोवतीभक्तमंडळीमध्येवनमा-
 ळी ॥ शोमेनभूमंडळीचंद्रजैसा ॥९॥ सकळामुरवीकेवळदेतसे
 नीजकरें ॥ उच्छिष्टपितांबरेंसावरीतुं ॥१०॥ त्यासरवाचापारुदे
 खोनीवेकुंडी ॥ होतेखुलुमीठीसरवराशी ॥११॥ ऐसेतमोजनजा-
 लेंरेवेळेमेळी ॥ ब्रह्मरसेधालेसकळभक्त ॥१२॥ तेंववीमानेंआका-
 शीदाटलीसकळ ॥ करीतीकल्लोळपुष्पवृष्टी ॥१३॥ तेदेखोनीरि-
 जवरपडिलेचिंतवणी ॥ मृणतीजालीपेंहाणीजिवीत्याची ॥१४॥
 नव्हेहाज्ञानमार्गनव्हेवैराग्य ॥ नवलभक्तीभाग्यभावडीचें ॥१५॥
 येकल्लणतीहापांडुरंगसाचे ॥ येकदेभाग्यकेचेंमानवीया ॥१६॥
 हानकेंगुणिवतक्रियाकर्मातीत ॥ यासीमाचमिन्नकायपडे ॥१७॥
 नाहीयासीअपनाहीयासीपर ॥ नाहीयाआचारजातीकूळा ॥१८॥
 षड् मार्गसंमंथनाहीयाच्याठाई ॥ विकल्पाचेनाहीलक्षणकदा ॥१९॥
 रूपेचाकोवळासोयरादीनाचा ॥ उदारयामनाचालोभा-
 पर ॥२०॥ आनुसरेत्याचेमायाजालतोडी ॥ वेंसणेंतेंसोडीसं-
 साराचे ॥२१॥ यानामयाचीमाताआम्हातुम्हादेखता ॥ शिण-
 लीवेचादतांनापरी ॥२२॥ नेदीतीच्याहातीचातलापाठीसी,
 धरीलाजीवेंसीमाआम्हाणोनी ॥२३॥ देहाचावीसरुथान्यास्त्रा-
 च्यादर्शने ॥ चरणाचेनीस्मरणेंचिंतनीचे ॥२४॥ सुखगोष्टीयासी
 केडीयाएकांत ॥ तेणेंपुरतसेअंतजन्ममरणाचा ॥२५॥ ऐसेया
 चेबोलणेंएकोनीपेंढारिनायें ॥ दीलहेंसकळीजनैअभयदान ॥२६॥
 मगनिजरूपदावीलाझालातयेवेळी ॥ नोमाहृदयकमळीआलि-

तं वदित्यरक्षयणीमस्तकीं कीरीटी ॥ मळवरलल्लाटीं कस्तूरीचा
 ॥ १ ॥ माया ॥ रविसावेटी कुंडलें गोमटी ॥ पाहात कुपाहणी नि
 जगता ॥ २ ॥ तोडुंडली काचडेवा पूर्वपुण्यराशी ॥ वेकु ठनी वा-
 सादेवरावो ॥ ३ ॥ वदननिर्मळ बाहास स्मित वेल्लाळ ॥ दर्शनी
 रत्नकीर्ण तेजफांके ॥ ४ ॥ त्या सरवाचे अधिकारी भक्त सप्रेमळ ॥
 तदयीं सर्वकाळ हरीचें आन ॥ कोस्तम वैजयंती पदक तदयाव
 री ॥ शोभन साजीरी तुळसी माळा ॥ ५ ॥ श्रीवत्सलां छन प्रीतीचें
 सुषण ॥ चचीलें चंदन संदरशा पतनू ॥ ६ ॥ शंखचक्र करीते कर
 कसावरी ॥ पीतांबर धारी जलदनील ॥ ७ ॥ समचरण स्वये उभा
 वीटवरी ॥ रुळती तोडरीं दानवदेत्य ॥ ८ ॥ तेणें दिव्य तेजें ब्रह्मा
 उधवळलें ॥ प्रकाश लोपलें दिगंडळ ॥ ९ ॥ सकळ संत दीजदे
 खलीच लुभुज ॥ शंखचक्रां बुजगदापाणी ॥ १० ॥ कीटकी पक्षी
 पक्षपाषाण तरुवर ॥ देवती दीजवर विठ्ठलरूप ॥ ११ ॥ परमा
 नंदे वीथें नीवाले आनंदें ॥ मैदा मैद वीथें वीथें रोनी ॥ १२ ॥ येका वी
 ण दजे तेथें नदिसें पै आन ॥ नाही आठवण देहभावा ॥ १३ ॥ स
 वात्स्ये कोदली अवधी विठ्ठलमूर्ती ॥ जे सरवाची विभोती योगीया
 च्या ॥ १४ ॥ प्रेमें वीसंडत सकळ भक्तजन ॥ देती आलिंगन यकमे
 का ॥ १५ ॥ हर्षनिर्मल चिती आनंदें गर्जती ॥ पावले विभोती सक
 ल दीज ॥ १६ ॥ ऐसा ब्रह्म नंद तो हळामो गवी सकळा ॥ आपुल्या
 प्रेमळानी जदासा ॥ १७ ॥ करोनी सावधान वेकु ठी चाराणा ॥ नामा
 घाली चरणावरी त्याच्या ॥ १८ ॥ ॥ १९ ॥ ॥ २० ॥

अध्याय ५४.

बापभती प्रीय पाहेळ पाहणी ॥ करीतसे सरवगो ही जाम्हाणी
 ॥ १ ॥ सर्व भावें शरुणें सर्वकाळी मज ॥ ते हे भक्त राज सर्वभावे ॥
 ॥ २ ॥ याचिनी उपकारे दादले संपूर्ण ॥ भक्तां पराधीन जालें तेणें ॥ ३ ॥

भिद्विज्ञानेश्वर आणि हा सोपान ॥ हे मुमुक्षु मणी जाणत
 मूर्ती ॥ ४ ॥ सर्व भूती भजतो सर्व भावे सर्वथा ॥ केलापें आपैत त्या
 बुद्धी ॥ ५ ॥ हा जनमित्र जीवलगा मुखा सोपया ॥ सांडीला ससा
 रावो वाळुवो ॥ ६ ॥ माझे नामी दृढ धरोनी निरता सारवंड उदास दे
 ह मावी ॥ ७ ॥ जीव होनी पदरीयंता हा मक्तराव ता निधार सां
 गतां नवलावयाचा ॥ ८ ॥ लहदयची दसिनी आपुलेनी हाते ॥ वा
 वदीलामाते लपावया ॥ ९ ॥ बास दिवसाचा हा मक्तराव त्या ॥ मा
 ये सांडी पलावेणु नादी ॥ १० ॥ म्हणवी तो माझा त्या दिवसा
 पासोनी ॥ नेणें मजचांचीनी आपणी ककां ही ॥ ११ ॥ हा विसो
 वारवे चर आणि हानर हरि सोनार ॥ हा गोमकुंभार अंतर
 निष्ठ ॥ १२ ॥ समाधि स्थसदानोवा ले निश्चितें ॥ सवात्सदेव
 तमज लागी ॥ १३ ॥ करवाचा सक जाण आनंद सदा मा ॥ हा
 माझा आत्मा आवडता ॥ १४ ॥ घरदार संसार त्या जीवाम
 जकारणे ॥ तोडीले पेंथेणे माया जाल ॥ १५ ॥ चोरवा मज्जाव
 रथा मक्तराव परम सखा ॥ वीसावा हो देखा प्राणमाझा ॥ १६ ॥
 त्याजूनी सर्वें संगयेक वीध भावें ॥ अक्षुसरले जीवें माझे राई
 ॥ १७ ॥ ऐसे या मक्तांचे सांगता उपकार ॥ आहे ती बहुत फार
 कल्पबोडी ॥ १८ ॥ त्या सकळींच्या चरणाचारि जरेणू माझा ना
 मा ॥ भक्तिभाव प्रेमादि धलात्मासी ॥ १९ ॥

अभंग ५५.

तंव ते आग्याचे सागर विसवीती द्विजवर ॥ हाणती तुं पाहेर
 जोडलासी ॥ १ ॥ चरणीचा वीर्योग नव्याचा सर्वथा ॥ तोडानी
 ममता प्रपंचाची ॥ २ ॥ नलगो मोक्ष सुक्ते नलगे धन संपती ॥
 देई सलंगती जन्मोजन्मी ॥ ३ ॥ वेदशास्त्र पठणें बहिर्मुख
 मणें ॥ केला अभिमानें छळण बुद्धी ॥ ४ ॥ धिक्कृतो जाण पण
 धिक्कृतो सन्माना नो ही प्रेम खूण कळली तूसी ॥ ५ ॥ कुळाचे
 नो अभिमानें अंतर लोंगातेणें ॥ पूर्ण देहाभिमानें भूलोनी

या ॥६॥ हे सकल तुझी माया फलेलों पंढरी राया ॥ म्हणोनी
 जन्म वाधा गेले होते ॥७॥ अपराधाच्या कोडी घडली आम्हां
 ॥ विधे धिती तू ते माय बापा ॥ ८ ॥ परी लांढिना न भेरी दसस
 कले ॥ आम्हा तारी येले पती तासी ॥ ९ ॥ न कळे काय हे ते स-
 माज आयुचे ॥ अननज जन्माचे पूर्व पुण्य ॥ १० ॥ ते आति फल
 ले तुझ्या हात पाहती ॥ आनंद झाली भेरी संनजना ॥ ११ ॥ दु-
 र्जय तो डीले माया मोहो पाशा ॥ कैलास सौरस आपुला रु-
 पी ॥ १२ ॥ तापत्रय बोणवावी झवी ला अचवी ना ॥ दील्ले मे-
 मावृता जीवन आम्हा ॥ १३ ॥ आतां सर्व काळ आळवी हे द-
 टी ॥ या संताची या भेरी नीरतर ॥ १४ ॥ मेमावाजी व्हावना
 माची आचडी ॥ मग होत कल्प कोडी मग वासा ॥ १५ ॥ करता
 करवीता मूर्खी पै येक ॥ ब्रह्मांड नाथ सा सर्वगत ॥ १६ ॥ आयुचे
 अवगुण न धरावे मानसी ॥ निरवावे संतासी माझे म्हणोनी १७
 तुझी मोदासा न वाचें मनास्थल ॥ तथाची वंदी तत्वरण धुवी ॥
 हे नीव वती र्थ क्रिया करी आम्हा ॥ यावानित्य मेमाना मयासी
 ॥ १९ ॥

अभंग ५६

मग कपेच्या सागरें मकज न करुणा करे ॥ देउनी आलिगन क-
 रे नीवरीले ॥ १ ॥ म्हणे सर्वज्ञाचारा बो आत्मज्ञान देवो ॥ संगे
 ल अतुभवांतु ह्या प्रती ॥ २ ॥ ते स्तूण अंतरी धरा सर्व भावे ॥ द-
 दवळ निजिबेज तत्तक ॥ ३ ॥ नलगे तीर्था टणवाया कुराजा
 ण ॥ नलगे अतुष्टान करणें बहू ॥ ४ ॥ नलगे तीसाया स करणें
 उपवास ॥ धरावा निरवास संत संगे ॥ ५ ॥ नलगे वज्रा सनीवे
 सावेने हटी ॥ नलगे मीरी कपारी करणें वास ॥ ६ ॥ नलगे उग्र
 तपनाता मंत्रजप ॥ भेजे जाय पाप संत संगे ॥ ७ ॥ नलगे उग्र
 छणे सारवा हाणे जराभार ॥ न घालावा पसरलो काचारी ॥ ८
 सर्व भावे करुणा जिद्धे नाम स्पृती ॥ मन येईल निवृत्ती आपे आ-
 य ॥ ९ ॥ क्रीया कर्म धर्म मेमेवीथी स्वटपटा करितां आलावांटा

दीर्घदोषाचा ॥ १० ॥ साधनावांचूनीमार्गसोपाजाण ॥ कर्तव्य
कीर्तनरामरूपा ॥ ११ ॥ सर्वकाळकथासंताचेंसंगती ॥ वाचे
नामकीर्तीसर्वकाळ ॥ १२ ॥ तोहाराजमार्गसर्वाहोनीचोगा
सदासंतसंगवाचेवानाम ॥ १३ ॥ संकल्पपाकल्पनधा
मानसी ॥ मनोभावेसंतासीशरणजावें ॥ १४ ॥ ज्ञानदेवमु
णेषुदतीतुम्हायेक ॥ सांगेनआणीकअनूभव ॥ १५ ॥

अभंग ५६.

परमांमृतसागरमंथूनीचापुरता ॥ कादीलानलताज्ञानभा
ध ॥ १ ॥ त्यासुखाचापारजाणतातीवीरळे ॥ घेतातीगढाले
संतजन ॥ २ ॥ प्रेमाचेयेतादीवोगरुसुखापुत ॥ हेसखस
रितसेवाआधीं ॥ ३ ॥ हेसखसेवितांपरमानंदधनी ॥ रुपास
तजनींकेलीपूर्ण ॥ ४ ॥ ज्ञानाचेअंजनलेइलेसंतसजन ॥ ज
नीजनादेनदेखतीसदा ॥ ५ ॥ नाहींभेदभिन्नसर्वब्रम्हयेक ॥
ब्रम्हांडनाथकअजंतकोटी ॥ ६ ॥ दीपाचादीपकल्हदयआस
ज्योती ॥ विश्वीविदुलमुतीदेखतीसदा ॥ ७ ॥ हेसखदिधलें
भक्तासीविश्वांती ॥ नामाविघ्नरव्यातीपरमानंद ॥ ८ ॥ पदता
नाममंत्रब्रम्हचीअवघें ॥ पाहानांतुमवेवैदमत्ते ॥ ९ ॥ ते
हेविदुलनामवेदाचेगढर ॥ जाणतीसाचारसंतजन ॥ १० ॥
पुगेअद्वावीसविदुलनामजपत ॥ हापुंडलीकभक्तमहाजी
धी ॥ ११ ॥ उघडिलीमादुसभक्तिभावतारु ॥ विदुलउद्धरकु
लकणी ॥ १२ ॥ नलगवीसाचासकरणेउपवास ॥ विदुलनाम
पाशतुदतीजाणा ॥ १३ ॥ आदीब्रम्हजनादजपतीसिद्धुनी
तेंदिल्लेमयोनीपुंडलीकें ॥ १४ ॥ केशवनाममंत्रनामयासीसा
जीतलें ॥ विस्तारोनीकेलेंमयनऐसे ॥ १५ ॥ ॥ ५६ ॥

अभंग ५७.

हेंवेदाचेंसारवैराग्याचेजीवन ॥ चिदाकाशींचीरूपपरमपुण्य
॥ १ ॥ जेकद्विज्ञानगुह्यमोक्षसुखीबीज ॥ सकळमंत्रराजमंगल

निधी ॥ २ ॥ तेथानामयाचेहोतेंहृदयकमळीं ॥ कथाभूमंडळीं
 प्रगटकेली ॥ ३ ॥ तेंहेविठ्ठलनामस्माराचेंहीसार ॥ कलसुगीउ-
 द्धारसकळजना ॥ ४ ॥ तेंश्रवणाचेंश्रवणमननाचेंमनन ॥ जें
 निजध्यासननिजध्यासाचें ॥ ५ ॥ जेंविचाराचेंसारवृत्तीनानि-
 धीर ॥ स्वरूपसाक्षात्कारउघडाकेला ॥ ६ ॥ जेंभक्तिचेंसौआण्य
 ज्ञानाचेंआरोग्य ॥ शास्त्राचेंचांगमथितनाम ॥ ७ ॥ नामाप-
 रतेयेंथोरनाहीपैआणीक ॥ जनासीतारकहेवियेक ॥ ८ ॥ जे
 सकळधर्मजनपवित्राचेंपावन ॥ जेंकांअधिष्ठानआनंदाचें
 ९ ॥ जेंयोगसिद्धीचेंजीवनपीयूष ॥ जेणेंपूर्णआयुष्यकामनं
 चें ॥ १० ॥ पुण्यपावनदेवाभक्तांचेंसोहळे ॥ प्रत्यक्षगळालेआ-
 नंदाचे ॥ ११ ॥ भक्तिभावेंयाचेंकरितांश्रवण ॥ मगनाहींदर्शन
 गर्तवास ॥ १२ ॥ म्हणोनीकीर्तन करावेंआवडी ॥ घ्यावीअर्थ
 गोडीअनुभवे ॥ १३ ॥ नव्हेहेंप्राकृतपाठांतरकवित्व ॥ उप-
 निषदमर्थीतार्थब्रम्हरस ॥ १४ ॥ येयेंजाणीवशाहाणीवनक-
 रावीसर्वथा ॥ नपाहावीयोग्यतावित्पत्तीची ॥ १५ ॥ हेसाली
 काचेंधनभोक्तेसंतजन ॥ ज्ञानदेवेंपूर्णग्रंथकेला ॥ १६ ॥ ६॥

॥ श्रीपांडुरंगारपणमस्तु ॥

समाप्त.